

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 149 (5809) 7 noyabr 2020-ci il

Qiyməti 30 qəpik

«Digər rayonların azad edilməsinin aktiv mərhələsindəyik»

Bax: səh-2

BNA: Bayraq Günü Bakıda bütün marsrutlar fəaliyyət göstəracək

Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargahın müvafiq qərarına əsasən noyabrın 7-si gecə saat 00:00-dan noyabrın 9-u səhər saat 06:00-dək müntəzəm və ekspres xətlər üzrə avtobusların fəaliyyəti dayandırılacaq.

Bu barədə Bakı Nəqliyyat Agentliyindən məlumat verilib. Məlumatda bildirilir ki, 9 noyabr (bazar ertəsi) Dövlət Bayrağı günü qeyri-iş günü olmasına baxmayaraq müntəzəm və ekspres xətlər üzrə avtobuslar sərnişinlərimizin xidmətində olacaq.

Türkiyənin yeni möhtəşəm silahı - ULAQ

Türkiyə Silahlı Qüvvələri havada və quruda olduğu kimi, dənizdə də gücünü artırır.

Qardaş ölkə ilk silahlı pilotluz döyüş gəmisi - ULAQ-in istehsalını yekunlaşdırır.

Bildirilir ki, ULAQ seriyasının ilk məhsulu olan SIDA-nın prototip istehsalı dekabr ayında başa çatacaq. SIDA 400 kilometr seyretmə məsafəsi, saatda 65 kilometr sürət, gündüz/gecə görme qabiliyyəti, milli şifrəli rabitə infrastrukturuna malik olacaq. Döyük gəmisi müxtəlif əməliyyatlara cavab verəcək formada rakət sistemləri ilə təchiz olunacaq. Bununla yanaşı, gəmidən müşahidə və səth müharibəsi, assimetrik döyük, silahlı müşayiət və strateji təsisat təhlükəsizliyi istiqamətində də istifadə olunacaq.

Cəbhənin Qubadlı istiqamətində düşmən mövqeləri ataraq qaçıb

Cəbhənin Qubadlı-Laçın istiqamətində gedən döyüslərdə Azərbaycan Ordusunun atəş zərbələrinə tab gətirə bilməyən düşmən mövqeləri ataraq qaçıb. Müdafiə Nazirliyindən Adalet.az-a verilən məlumat görə, məlum olub ki, Ermənistandan gətirilərək müdafiə zolağına yerləşdirilən 556-ci və 522-ci motoatıcı alaylarının bölmələri onlara tapşırılan hədlərə çıxmayıb.

Eyni zamanda şəxsi heyət hazırlıqsız, təcrübəsiz və intizamsız olmaqla yanaşı, verilən əmr və tapşırıqlara da səhlənkar yanaşıb.

İqtisadiyyat nazirliyi bu ərazilərdə yaşayanlara yardımalar edəcək

Şəki, Lənkəran şəhərlərinin, Qax, Zaqatala, Biləsuvar, Cəlilabad, Masallı, İsmayıllı, Quba, Xaçmaz rayonlarının inzibati ərazisində xüsusi karantin rejimində dəyişikliklər edilib.

Adalet.az-nın məlumatına görə, qərara əsasən, İqtisadiyyat nazirliyi tərəfindən bu şəhər və rayonlarda müzdüli işçilərin əmək haqqları üzrə müvafiq ödənişlər ediləcək və fərdi (mikro) sahibkarlara birdəfəlik maliyyə dəstəyi göstəriləcək.

Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargah yuxarıda sadalanan şəhər və rayonların sakinlərinə ciddi şəkilə evdə qalmağı tövsiyyə edir, karantin rejiminin qaydalarına əməl etməyə çağırır.

TÜRKLƏR VƏ TALİŞLAR

ATATÜRK

DEYİR: "Türk qurtaran yerde kurd başlayır! Kurd qurtaran yerde türk başlayır!"

ALPARSLAN

TÜRKEŞ DEYİR: "Türk hara qədər türkdürse, kurd də ora qədər türkdür! Kurd hara qədər kürddürse, türk də ora qədər kürddür!"

AQİL ABBAS DA BUNU BELƏ DEYİR: "Türk qurtaran yerde, talış başlayır! Talış qurtaran yerde türk başlayır!"

VƏ DAHA SONRA: "Türk hara qədər türkdürse, talış da ora qədər türkdür! Talış hara qədər talışdırsa türk də ora qədər talışdır!"

"Hərbçi və polis ictimai nəqliyyatdan pulsuz istifadə etməlidir"

"Polisin, xüsusilə hərbçilərin ictimai nəqliyyatdan pulsuz istifadəsi təmin olunmalıdır".

Bunu Milli Məclisin iclasında "Hərbi qulluqçuların statusu haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deputat Aqil Abbas deyib. O bildirib ki, qardaş

Türkiyədə hərbçi pensiyaya çıxandan, yaxud işindən ayriolandan sonra xəstəxanadan pulsuz istifadə edir: "Bizdə də belə olmalıdır. Hələ ki, bizdə icbari tibbi siyortə többiq edilmir. Daxili İşlər Nazirliyində bu məsələ öz həllini tapıb. İşində ayrılan işçilər də Daxili İşlər Nazirliyinin hospitalından istifadə edə bilir. Hərbçilər üçün də belə olmalıdır".

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
Əməkdar jurnalist

ATƏŞKƏSİ

HANSI TƏRƏF POZUR?!

Bax: səh.2

Düşmənin Ağdərədə yerləşən alaylarını silah-sursatla təmin edən anbar partladı

Xankəndi yaxınlığında yerləşən silah-sursat anbarından yük avtomobilərinə yüklənən döyük sursatlarının partlaması güclü yanğına səbəb olub.

Bu barədə Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. Bildirilir ki, alov tez bir zamanda anbara keçib və nəticədə güclü partlayış baş verib. Sursat anbarı Ağdərədə yerləşən düşmənin 10-cu dağatıcı diviziyası və 5-ci dağatıcı alayının artilleriya və digər bölmələrini silah və döyük sursatları ilə təmin edirdi.

«Digər rayonların azad edilməsinin aktiv mərhələsindəyik»

Cəbhədəki vəzifəyət Azərbaycan Ordusunun üstünlüyü nümayiş etdirir. Biz bir-birinin ardına kəndləri, şəhərləri azad edirik.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 4-de İspaniyanın EFE informasiya agentliyinine müsahibəsində deyib.

"Döyüş meydanındakı bu müddət ərzində Azərbaycan, demək olar ki, 30 il işğal altında olan ərazisinin böyük hissəsini azad edib. Azərbaycan Ordusunun uğurlu həcum eməliyyatı davam edir. Bu, bir daha onu göstərir ki, biz güclü ölkəyik və öz torpağımızda döyüşürük. Biz Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazisini, Azərbaycanın ərazi bütövünü bərpa edirik. Yeri gəlmışkən, biz BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan qoşunlarının bizim ərazilərimizdən çıxarılmasını tələb edən, lakin Ermənistan tərefindən demək olar ki, 30 il ərzində emel olunmayan qətnamələrini icra edirik", - deyə Prezident əlavə edib.

Jurnalistin "Siz işğal olunmuş 7 rayonun - 5 üstəgəl 2 azad edilməsinə istəyirsiniz. Siz onlardan artıq neçəsinə azad etməni" suallına cavabında Dövlət başçısı deyib:

"Faktiki olaraq, işğal olunmuş rayonlardan 5-dən 4-ü artıq ya tamamilə, ya da qismən azad edilib. Bu gün biz işğal altında olan digər rayonların işğaldan azad edilməsinin aktiv mərhələsindəyik. Qeyd etdiyim kimi, biz BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini icra edirik və yeri gəlmışkən, biz artıq əsas principlərin bir hissəsinə yerinə yetirmişik. Çünkü ATƏT-in Minsk qrupu və onun monitörinq keçirən səlahiyyət sahibləri.

«Paşinyanla bir masa arxasında oturmağın mənası yoxdur»

Biz hərbi əməliyyatları davam etdirmək istəmirik və mən dəfələrlə demisəm və bu gün də təkrar edə bilərəm, eger Ermənistanın baş naziri şəxsən özü, bu qan tökülməsinə görə məsuliyyət daşıyan şəxs belə bir bəyanat versə, biz dərhal dayanmağa hazırıq, dərhal. Mən sözüne emel edən insanım və biz bunu edərik. Lakin o, bunu demir.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 4-de İspaniyanın EFE informasiya agentliyinine müsahibəsində deyib.

"O, vaxt qazanmaq istəyir, daha çox hərbi yardım əldə etmek üçün atəşkəs istəyir, Azərbaycana qarşı yeni hücumlar etmek və bizim azad etdiyimiz əraziləri geri almaq üçün bu atəşkəs-dən istifadə etmək istəyir. Onun niyyəti bundan ibarətdir", - deyə Prezident əlavə edib.

Jurnalistin "Siz hazırda cənab Paşinyanla bir masa arxasında oturmağa hazırlısınız, yoxsa bunun bir mənası yoxdur" suallına cavabında Dövlət başçısı deyib:

"Xeyr, bunun qətiyyətən heç bir mənası yoxdur. Son iki il ərzində mənim onunla çoxşaklı görüşlərim olub, lakin onların hamisi tamamilə səmərez və menasız olub, ilk görüşlər ətisna olmaqla. O, mənə söz vermişdi ki, eger Azərbaycan dırnaqarası "inqilab"dan sonra ona vaxt versə, o, yaxşı hazırlanacaq, Ermənistanda siyasi cəhətdən öz mövqeyini gücləndirecek və sonra əsas principləri yerinə yetirmək üçün konstruktiv şəkildə işləməye hazır olacaq. Bu, onun Ermənistanda rəhbərliyinin ilk aylarında mənə söylədikləri idi. Lakin bir ildən sonra o, tamamilə fərqli sözlər dedi. O dedi ki, Azərbaycana qaytarılması bir sənətimət belə torpaq yoxdur. Dedi ki, "Qarabağ Ermənistandır". Dedi ki, Azərbaycan Dağılıq Qarabağdakı qondarma qurumun dırnaqarası "rəhbərliyi" ilə danışçılar aparmalıdır. Beləliklə, o, danışçılar prosesini pozmaq üçün hər şeyi etdi. Ona görə də hazırda mən onunla görüşməkdə bir məna görmürəm. Bu xəyalarda bizim xarici işlər nazirlərimiz Cenevrədə görüşüb və mən düşünürəm ki, hazırda bu, temaslar üçün doğru formatdır".

ATƏŞKƏSİ HANSI TƏRƏF POZUR?!

Görməyənlər və yaxud görmək istəməyənlərin erməni sevdası

Dağılıq Qarabağ və ona bitişik 7 rayonun işğalı ilə leksikonumuza atəşkəs sözü daxil oldu. Zaman-zaman bu söz adamlarda qıcıq yaratmağa başladı. Çünkü torpaqlarımızı işğal edən təxribatları, diversiya qruplarının cəbhəyəni ərazilərə müdaxiləsi, xüsusilə erməni snayperlərinin Azərbaycan əsgərini tez-tez nişangaha çevirməsi atəşkəs sözündə heç bir güc olmadığını bizi inandırdı. Faktiki olaraq düşmən bu sözü özü üçün bir vasitəyə, bir mövzuya əvvəlde. Xüsusilə ATƏT-in Minsk qrupu və onun monitörinq keçirən səlahiyyət sahibləri.

canlıları idi. Ermənistan üç dəfə atəşkəsi kobud şəkildə pozmuşdur. Azərbaycanın üç dəfə atəşkəsə razı olması faktı hərbi toqquşmaları dayandırmaq və bu məsələni danışçılar masasında siyasi yolla həll etmək iradəsini nümayiş etdirmişdir".

Ali Baş Komandanın söylədiyi kimi, düşmən atəşkəs pərdəsi arxasında bir növü zaman qazanmaq, yenidən silah-sursat toplamaq, muzdlu döyüşçüləri səfərbər edib döyüş bölgəsinə getirmək üçün canfəşanlıq edir. Onlar əsl həqiqətdə bu atəşkəsin problemin həllinə yox, onun dondurulmasına xidmət etdiyini gizlətmək isteyirlər. Düşünürək ki, qazandıqları

çiləri və Azərbaycanı aldatmaqdan ibarət olub. Onlar həmişə özlərinin bu xisətlərini nümayiş etdiriblər. Bu gün azad edilmiş torpaqlarımızda qurulmuş istehkamlar da bir daha göstərir ki, ermənilər heç vaxt bu ərazilərdən çıxmağı planlaşdırırmışdır".

Bu fikirlər Ali Baş Komandanımıza aiddir. Almaniya mediasının temsilçisinin suallarını cavablandırarkən cənab prezident faktı bütün əlçəpəliliyi ilə sərgiləmişdi. O, vurğulamışdı ki, "Atəşkəsi Azərbaycan yox, Ermənistan pozur. Bunu hər kəs dəqiq bilir. Və bizim əlimizdə kifayət qədər sübutlar var. Eyni zamanda, işğal olunmuş ərazilərdən, eləcə də Ermənistandakı dədə-baba torpaqlarından ermənilər deyil, azərbaycanlılar etnik təmizlənməyə məruz qalıblar. Biz torpaqlarımızı işğaldan azad etdikdən sonra bir milyon köçkünmüz öz yurd-yuvasına qayda-caqdır".

Almanıyanın ARD televiziya kanalı temsilçisinin suallarında müəyyən həqiqətləri görməmək və ya qəsdən bu həqiqətlərdən xəbərsiz olmaq görüntüsünü yaratmaq təkcə müsahibəni izləyənlərin deyil, eləcə də ölkə prezidentinin diqqətindən yayınmışdı. O, sərrast və birmənali şəkildə müxbirin bu yanlışlıqlarını yerindəcə aydınlaşdırılmış və özünün böyük düşüncə qabiliyyətə, bilgilərlə, kifayət qədər mükəmməl faktlara malik olmayıyla media nümayəndəsini açıq şəkildə susdurmuşdu. Cənab prezident vurğulamışdı ki, "Azərbaycan Ordusunun arsenalında silah-sursat kifayət qədərdi. Biz torpaqlarımızı işğaldan azad etdik. Ermənilərə qarşı etnik təmizlənmə aparmamışq, heç bunu indi də etməyi planlaşdırırmıraq. Müharibəyə də arsenalımızda olan İsrail dronlarına arxayıñ olub başlamamışq. Bu dronlar əvvəldən də var idı. Sadəcə, bu dəfə təxribatın miqyası çox böyük idı. Və Ermənistan bu gün də hückümə dayandırmadığından biz onlara döyüş meyadında layiq olduğu cavabı veririk".

Bəli, Azərbaycan Ordusu özünün Ali Baş Komandanının başçılığı altında bu gün döyüş meydənində Ermənistana və onun havadarlarına öz gücünü göstərir. Onlara hərb elmindən dərs keçir. Düşmən hardan, kimlərdən dəstək alır alsın, bu ordu və onun komandanı dövlət sərhədlərimizi mütləq bərpa edəcək. Bayraqımız bütün ərazilərimizdə dalgalanacaqdır.

Eşq olsun Azərbaycan Ordusu! Qarabağ Azərbaycandır!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
«Ədalət» qəzetinin
baş redaktorunun birinci
müavini, Əməkdar jurnalı-

Bəlli olluğu kimi, bu ilin sentyabr ayının 20-də Azərbaycan Ordusu düşmənin təxribatının qarşısını alaraq əks hücumu keçdi. Bunnunla da Böyük Vətən Müharibəmiz başıldı. Ordumuzun rəşadət qısa müddətə ərazilərimizin xeyli hissəsini işğalçılarından azad etməyə başlaması Ermənistanı və onun havadarlarını qorxuya saldı. Sanki ne baş verdiyini anlamaq iqtidarında olmayan Ermənistan bu şokdan çıxmək üçün yadına atəşkəsi saldı. Və dərhal da Ermənistənın baş naziri dünya liderləri, xüsusilə Minsk qrupunun həmsədrlerinin qapısını döyməyə, dabanlarını yalamaya başladı. Onun bitib-tükənməyən zənglərindən sonra oktyabr ayının 10-da ilk humanitar atəşkəs imzalandı. Amma...

İmzalanmış bu ilk humanitar atəşkəsin ömrü çox qısa oldu. Düşmən yaşayış mentəqələrimizi rakətlərdən və iri çaplı silahlardan atəşə tutmağa başladı. Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri olan Gəncədə vətəndaşların gecə vaxtı yuxuda olduğuları anda düşmən tərəfindən hücumə məruz qalmış, yaşayış evlərinin qalıqları altından çıxarılan həmin qurbanlar normal insanın qanını dondurur, onların acısına dözmək olmur. Düşmən isə atəşkəs adı altında öz faşist xisətlərini davam etdirir. Baxmayaq ki,

"Azərbaycan həmişə sülh planına sadıq olub, üzərinə götürdüyü öhdəliyi yerinə yetirib, dildə sülh istəyən ermənilər isə danışçılar masasında həmişə problemin sülh yolu ilə həllinə qarşı çıxıblar".

Və Ermənistanın danışçılar masasında bütün istəyi vasitə-

Spiker: "Azərbaycan Ordusunun zəfər yürüşünün başa çatacağı gün uzaqda deyil"

"Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qarabağ savaşı həllədici mərhələyə daxil olub". Bunu Milli Məclisin dünən keçirilən növbəti plenar iclasında parlamentin sədri Sahibə Qafarova deyib. O bildirib ki, bu gün işğaldan azad edilmiş bir çox kənd, qəsəbə, şəhərdə Azərbaycan bayrağı dalgalanır: "Son 17 ildə həyata keçirilən ordu quruculuğu hərb

meydanında özünü göstərir. Düşmənin keçilməz hesab edilən müdafiə xətti yarılıb. İşgalçi qüvvələrə ağır zərbələr endirilir".

"Erməni şovinistləri öz həvadalarları ilə birlikdə bir əsrənən çıxdur ki, xalqımıza qarşı apardığı informasiya mühəribəsində də sarsıcı zərbələr alı" - deyən spiker bildirib ki, Azərbaycanın

haqq işi uğrunda mübarizə apardığını söyləyən möhtərem prezidentimiz hər kəsə nümunə göstərir: "Prezident İlham Əliyevin xarici mediaya verdiyi müsahibələr in-

formasiya savaşında ermənilərə ən böyük zərbədir. Mən əminəm ki, Azərbaycan Ordusunun zəfər yürüşünün başa çatacağı gün uzaqda deyil. Tezliklə Azərbaycan bayrağı Qarabağın incisi olan Şuşada, Laçında, Xankəndidə dalgalanacaq.

Prezidentin də dediyi kimi biz haqq mübarizəsindəyik və zəfər calacaq. Qarabağ Azərbaycandır!"

Nicat Novruzoğlu

Qanı ilə şərəf tariximizi yazan atanın son sözləri: "Məni vursalar, özünü itirmə!"

Əynində hərbi gərim, sağında və solunda iki oğlu olan qürurlu ata fotosu, yəqin ki, hamının yadindadır.

Müşfiq Abbasov Vətən Müharibəsinin hələ ilk günlərində iki övladı Şamil və İntiqamla cəhəbəyə yollanıb.

Müşfiq Abbasov hələ Birinci Qarabağ Müharibəsində, gənc yaşlarında qardaşları ilə birlikdə ermənilərə qan uddurub.

Vətənin qürur tarixinin yazıldığı bu günlərdə isə oğulları ilə birlikdə

düşmənin canına qorxu salıb. Şamil Abbasovun sözlərinə görə, kiçik yaşlarından silahla oy-nayıb:

"Mənə güllə atmağı atam öyrətdi. Atam sanki illerdər bize təlim keçirdi. Və məqamı gəldi, götürüb apardı".

Ş.Abbasov bildirib ki, atası bu günləri illərlə gözləyib:

"Vətəni, torpağı sevməyi, ona bağlı olmağı biziə atam öyrədib. Atam Ağdam rayonunun Abdal-Güləblə kəndində doğulub. Biz o kəndi görməsək də, atam oranı biziə çox sevdirib. Müharibə başlayandan sonra atam, biz və əmim könülü cəbhəyə yollanıdık. Son sözləri belə oldu: "Məni vursalar, özünü itirmə!"

ABŞ PREZİDENTİNİ ALI MƏHKƏMƏ SEÇƏCƏK?

Tramp: «Demokratlar səsləri olduğunu öğrenir»

ABŞ-da keçirilən president seçkilərində qalmaqallar böyüyür. Prezidentliyə namizəd Donald Trampın vəkili Rudolf Culani demokratların səsəri küləvi şəkildə "oğulamağa" cəhdələri iddiası ilə Pensilvaniyaya getiyini bəyan edib: "Mən hüquqşunaslar komandam ilə birlikdə Filadelfiyaya gedirəm. 75 faiz hesablanması zamanı Tramp 550 min səsini politikan-demokratların oğrlamasına imkan verə bilmərik" - deyə o, Twitter səhifəsində yazıb.

Həzirki respublikacı president Donald Tramp demokrat rəqibləri ni bir çox ştatlarda səsləri manipulyasiya eməkdə günahlandırıb. Dövlət başçısı bəyan edib ki, onun qalib gəlməməsi üçün "bülletenlər küləvi şəkildə" əlavə olunur. Tramp seçkilərdən sonra poçtla daxil olan bülletenlərin qəbul edilməsinin qanunsuz olduğunu bildirərək, bununla bağlı Ali məhkəməyə müraciət edəcəyi barədə xəbərdarlıq edib.

Digər namizəd Co Baydendə öz növbəsində seçici səslərinin

dəqiq hesablanması nəzarət etmək üçün, "seçkilərin müdafiə fondu" yaradacağını bəyan edib. Ona görə ki, seçkilərin nəticələrini Donald Tramp deyil, amerikan xalqı müəyyən etməlidir" - deyə o, qeyd edib.

Vəziyyətin bu cüre inkişaf edəcəyi, tərəflərin bir-birlərinə məhkəmə çəkişməsinə sürməsi, qalibin elan edilməsini hələ bir neçə həftəyə qədər uzada bilər. Hələki proqnozlara görə Bayden 50.1 faiz səsle irəlidədi, Tramp isə 48.3 faiz səs toplayıb. Lakin NBC televirkəti bildirir ki, 20 milyondan çox bülleten sayılmamış qalib.

Dünyanın demokratiya beşiyi

sayılan Amerika Birləşmiş Ştatlarında demokratlarla respublikalar seçkilərin saxtalaşdırılmasını bəyan edirlər. Həzirki prezident Donald Tramp Ağ Evin qalmak istəyir. Ona görə də sonadək mübarizə aparmaq niyyətindədi. Artıq

etiraz mitinqləri başlayıb. Ola biləcək təxribatların qarşısının alınması məqsədi ilə Ağ Evin qarşısına 2.5 metrlik sədd çəkilib. Bir çox mağaza və restoranlar bağlanıb. İri şəhərlərdə gözlənilən iğtişaşlara görə vitriner taxta və fanerlər bağlanılır. Amerikan polisinin gecə yürüşəri zamanı bir neçə nümayişçini saxladıği bildirilir.

Bu gedisə deyəsən "demokratik" seçkilərin nəticəsini yenə də Ali Məhkəmə müəyyənləşdirəcək. Lakin bu vətəndaş qarşılardurmasının, vətəndaş mühəribəsinə çevrilmesinin qarşısını ala biləcəkmi?

Rüstəm HACIYEV

Vüsalə Məmmədova

Millətin alnındakı
ləkəni qanı ilə silən
əsgərə sevgilərə...

4 gündür düşünürəm ki, görünən bu barədə yazsam acığınız tutmaz ki... Qınamayıñ, 6 il ərzində eyni sözü o qədər təkrarlamışın ki, artıq ciddi travmam var. Xətrinizi dəyməmək üçün min bir əziyyətlə araşdırır yazdığını yazının son bölmələrini paylaşmamışam...

Facebook həm də "Gündəlik" rolunu oynadığı üçün yazmaq qərarına gəldim. Hər il xatırlayıb deyə...

Bu günlərdə Lent.az ilə birlikdə 6 illik gəldiyimiz yolu tamamladıq. "Əsir düşərgəsi"ni başa çatdırıq. Düzdür, mənim arzum işğal edilən 13 şəhərin hər birinin əsirlik taleyini onun insanların simasında yazmaq idi. Sual yaranır: "Nə fərqi var, əsir elə əsirdir!"

Cox fərqi var! Onlar eyni əsir düşərgələrində saxlanıla bilərlər. Ancaq hekayələri mütləq fərqlənir! Qaradağlı əsirləri, Xocalı əsirləri, Kəlbəcər əsirləri, Laçın... Ağdam... Qəhrəmanlarım hərəsi öz şəhərinin taleyini danışırı... Dürdənə ilə əsir Xocalını təniyirdim, Xəqani isə əsir Ağdamı dolaşırımdı...

Dərhal Şuşanın taleyini düşündünüz, hə?

Yox, Şuşanı yazmağa imkan vermədilər... Görünür Şuşanın işğal xəcallığını həzm edib qurtara biləməmişdilər...

Buna görə də 6 ildə 13 hekayəni başa çatdırı bilədim. Zamanla heç kim bu barədə danışmaq istəmirdi... Susmaqla unudulacağını zənn edirdilər, ya "nəyə lazırm" düşünürdürlər... İşğaldan söz düşən ki mi yetkililər məhv edilən tarixi abidələrdən söz açır, neçə məktəbin dağdırıldıqını və s. deyirdilər... Rəqəmlər... rəqəmlər... statistika...! Bəs insan taleyi?

Mühəribələrin nə qədər gərksiz olduğunu rəqəmlər deyil, həyatlar sübut edir. Əsir hekayələri də onlardan biridir. Mən hətta Xocalıda əli körpəmizin qanına bulaşan terrorçunun taleyini arasında da ağırdım, mühəribədən diksindim. Heyrətləndim! Dünyanın ən yaxşı universitetlərində təhsil alan, bir neçə dil bilən insan niyə öz həyatını yarımcı qoyub Ermənistana gəlsin, savaşa qatılsın, qatılə çevrilsin? Niyə? Bəlkə bu suallara cavab tapsam o terrorcu da hekayəmin müsbət qəhrəmanına çevrilə bilərdi. Ancaq cavab tapmadım. Çünkü mühəribədə və ona səbəb olan insanlarda müsbət nəsə tapmağı bacarmıram... Bütün ömrünü sühl arzusu ilə yaşıyan biri olduğum üçün bacarmıram...

...Qismət məni yenə girov hekayəsi ilə rastlaşdırısa, icazəsinə ala bilsəm, onu mütləq tarixin rəfi üçün ayıracığam. İcazə verməsələr, məndə qalsın... Digər dinləyib işləyəndə müsəhib həyatda yox idi, çox çətinliklərlə qarşılaşdım...

Sonuncu hekayə ağlma gəlməyəcək qədər uğurlu sonlandı...

Düzdür, qəhrəmanına öz hekayəsini oxumaq qismət olmadı. Ancaq təcrübəmdə bir neçə ilk yaşıdı:

Səsi dinləyib işləyəndə müsəhib həyatda yox idi, çox çətinliklərlə qarşılaşdım...

Pyer Reyçel ilk dəfə əsirlər barədə danışmağa razılaşdı...

Və uğurlu sonluq - hekayənin son bölümü yarınlananda artıq qəhrəmanının yurdu Zəngilanın Mincivan qəsəbəsi işğaldan azad edilmişdi!

"Əsir düşərgəsi"nin daimi oxucuları üçün yazını şəhər bölümünə attram. Bu arada, sonda sizə yazdıığım "məktub"da təşəkkür borcumu da unutmamışam?? Bu hekayələri birlikdə yazdıq. Qalibi sevmək cəsarət istəmir, məglubu oxumaq, qurbani duymaq isə insandan böyük ürkə sahibi olmayı tələb edir. Bu böyüklüyün üçün çox sağ ol, əziz oxucu! Bütün bu zamanı yanımızda olduğun üçün sənə minnətdarıq!

Abbas Şahməmmədovun timsalında dünyadan yurd həsrəti ilə köçən bütün insanların ruhuna sonsuz saygı və ehtiramla...

Millətin alnındakı ləkəni qanı ilə silən əsgərə sevgilərə...

"Əsir düşərgəsi"nin Dilqəm və Şahbazın hekayəsi ilə qayıtması ümidi ilə...

Layihənin istiqaməti: Ermənistan-Azərbaycan

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin

dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,

Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Nº 125 (2159) 7 noyabr 2020-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

(əvvəli ötən sayımızda)

18) 29.07.1906

-Ermeni quldur birləşmələri azərbaycanlılar yaşayan Karxana kəndinə basqın edərək kəndin bütün kişilərini öldürmiş, qaçıb təpələrin arasında gizlənmiş 30 nəfər qadın və uşaq rəhmsizcəsinə məhv edilmişdir. Qadın sakinlərinən bir nəfər de canını qul-

garınları yırtılmış qadınların meyidləri ilə dolu idi. Payalarla torpağa sancılmış uşaqların qalaq-qalaq meyitləri şahidləri dəhşətə getirmişdi. Fövqələdə istintaq komissiyasının üzvü A.Novatskinin fikrincə, Şamaxını viran qoyan erməni quldur dəstələri bir ideyadan öldürmək və qarət etmək, qarət etmək və öldürmək ideyəsindən ruhlanmışdır.

26) 20-21 mart 1918

-Gözəldərə. Kənd sakinləri Novruz bayramın qeyd edərək kənə təpədən-dırnağadək silahlansız erməni quldurları kəndə basqın etmişlər. Həmin günlərdə 600 dinc sakin öldürilmiş, kənd isə yandırılmışdır. Müsəlman qadınların kiçik bir dəstəsi meşəyə qa-

nanlar arasında Azərbaycan, rus, lezgi və yahudi milletlərinin numayəndələri vardi.

32) 25.04.1918

-Qars. Erməni quldurlar qars vilayətinin şərqində yerləşən Subatan kəndində 750 türkü öldürmişlər. Şahidlərin dediklərinə görə, ermənilər 257 uşağıTİptib kückəsinə yığaraq qaddarcasına qətlə yetirmişlər.

dən Quba şəhərini mühasirəyə almışdır. Mülki əhalini silahsız olduğundan xəber tutan ermənilər Qubaya soxularaq 200 evi və 22 məscidi dağıdarq yandırmışlar. Təxmini üç min nəfər öldürilmişdir.

35) 21 may 1918

-Axalkalaki. Rus hərbi həkimi Xoroşenkonun malumatına görə, "Daşnakşütün"un

Ermənilərin törətdikləri terror aktları və təxribatlar

durlardan qurtara bilməmişdir.

19) 21.02.1914

-Türkiyənin Qars və Ərda-han şəhərlərində Türkiye parlamentinin deputati "Hinçaq" təşkilatının üzvü Stepan Ter Danilyanın rəhbərliyi ilə 30 minədək türk qətlə yetirilmiş, körpələr odda yandırılmışdır.

20) 25.02.1915

-Rus ordusunun Van şəhərini tez bir zamanda zəbt etməsi üçün ermənilər qiyam qaldırdılar. Türk kişilərini cəbhədə olduqlarını bilərək kəndlərə soxulmuş qadın və uşaqları qırmışlar. Van şəhərinin müsəlmanlar yaşayan məhlələrini tamam yandırmışlar.

21) 12.02.1918

-Türkiyənin Ərzurum şəhər dəmiryol stansiyasında erməni silahlı quldurlar 10 nəfərgünahsız türk güllələmişlər.

22) 17.02.1918

-Türkiyənin Tənəköy kənd sakinləri cinsindən və yaşından asılı olmayaraq, quldur başçısı Andranik Ozanyanın rəhbərliyi ilə tamamilə qılıncdan keçirilmişdi.

23) 20.02.1918

-Ərzurumda ermənilər 270 türkü Yakutiya qornizonunun hamamına doldurub öldürmüştərlər.

24) 25.02.1918

-Ərzurum dəmiryol stansiyasında erməni quldurları 10 türk qətlə yetirmişlər.

25) 18.03.1918

-Şamaxı. Səhər tezdən erməni quldur birləşmələri şəhərə soxulmuşlar. Onlar evləri yandırmış, tanınmış ictimai xadimləri, ziyanlıları öldürürək. Rusyanın Birinci Dövlət Dumasının sabiq üzvü Memmadtağı Əliyev de xüsusü qəddarlıqla qətlə yetirilmişdir. Dinc sakinlər ağılaşılmaz işgəncə və əzab-əziyyətə ölümürürler. Küçələr işgəncə verilmiş, döşləri kəsilmiş və

26) 19.03.1918

-Bakı fövqələdə istintaq komissiyasının sənədlərində deyilir ki, martın 19-da tezdən azərbaycanlıların həle yatdıqları vaxt şəhərin onlar yaşayış həssəsinə hücum başlanmışdır. Azərbaycanlılar nələr baş verdiyini həle anlaya bilməmişdilər. Qanlı əməliyatların bilavasita başçısı "Daşnakşütün" terror təşkilatının feallarından biri Bakıda qeyri erməni əhalini kütləvi surətdə qırmaq barədə S.Şaumyanın göstərişini yerinə yetirən Stepan Lalayev olmuşdur. Komissiyanın sənədlərinə görə, o dinc vətəndaşların öldürülməsində şəxsən iştirak edirdi.

Xüsusi mühim işlər üzrə məhkəmə müstəntiqi Komarovskinin raportuna görə, erməni quldurlar Bakının mərkəzi küçələrində evlərə soxulur ve silahsız sakinləri öldürürək.

27) 21.03.1918

-Bakı. Şahidlərin dediklərinə görə, "Daşnakşütün" terror təşkilatının saqqallılardan ibarət dəstəsi rus inqilabının bayrağı altında içəri şəhərin girəcəyindəki binanı mühəsirəye almışdır.

Burada 2000 nəfərdək yaralı və xəstə azərbaycanlı, rus, lezgi və yəhudi vardi. Erməni terrorçu Hamazaspın və "Daşnakşütün"un üzvü öz qədərliyi ilə ad çıxarmış Anastas Mikoyanınəməri ilə emənilər həmin binaya kərosin tökərək hər tərəfdən odurmuşlar.

Bu dəhşətli mənzərəni əzaqdakı bir binanın damından açılan iri deşikdən müşahidə etmiş Bakı sakinə demisdir ki, o, yanib kömürə dönmüş və qalaq-qalaq yığılmış meyidlərin arasında yarımcən adamlar görmüşdür. Onlar

mış, lakin ermənilərəsir düşməkdən qorxaraq özlərini öldürmüşlər.

29) Mart 1918

-Şamaxı. Şamaxı qəzasının daki Qubalı kəndine hücum edən erməni quldurları 250 kişini. 150 qadını 135 uşağı görürənmiş üsullarla öldürmişlər. Südəmər körpələrin kütəvi surətdə öldürülməsi dünya tarixində görünməmiş haldır.

30) Mart 1918

-Şamaxı. Quşcu kəndine ermənilərin basqını nəticəsində 192 kişi, 115 qadın, 25 uşağı öldürümüşdür. Kəndlilərin əmlakı talan edilmiş, evləri yandırılmış, müsəlmanların müqəddəs kitabı və məscidi mundarlanmışdır.

31) Aprel 1918

"Daşnakşütün"un göstərişini yerinə yetirən silahlı erməni quldur birləşmələri Bakıdan Navahi stansiyasına gəlmiş və savet hakimiyəti adından yerli əhaliyə ultimatum vermişlər. Sakinlər dırnaqların hakimiyətini tanımaqdən imtina etdikdən onlara amansızcasına divan tutulmuşdur. Həmin stansiyada ermənilər 55 kişini, 260 qadını və 140 uşağı öldürmişlər.

33) 29.04.1918

"Daşnakşütün" terror təşkilatının göstərişini yerinə yetirən quldur dəstələri Gümrü yaxınlığında 3 min adamı öldürmişlər.

34) Aprel 1918

-Hamazaspın dəstəsinin hətta südəmər körpələrə rəhm etmədiyindən xəber tutan Devaçibazar və Qızılburun kəndlərinin sakinləri yığınla qəfirərək 15 nəfər hörəmtli ağ-saqqalı quldur dəstəsini duz-cörəklə qarşılıqlı gəndərəyi qərara almışlar. Bu yerlərin sakinləri emnidilərki, Qafqazadətinə uyğun olaraq agsaqqalların duz-cörəklə qarşılıqlı çıxmazı sülh-sevərlik və qan tökülməsinə yol verməməye çalışmaq rəmzi sayılır. Amma Hamazasp quldurlarının bu qocalara qarşı töretdiyi vəhşilik bütün mahali sarsıldı...

35) 1-2 may 1918

-Quba Fövqələdə istintaq Komissiyasının üzvü A.Novatskinin məruzəsine görə, Hamazaspın dəstəsi səhər tez

peşəkar qatilləri Axalkalaki və etraf kəndlərdə yüzlərə azərbaycanlı doğram-doğram etmişlər. Malumatda deyilirdi: "XX əsrinsivilizasiyalı ermənilərinin vəhşilikləri bax, budo"

37) May 1918

-Artjom Avaeovun başçılığı etdiyi erməni quldur birləşmələri Xaçmazdan Qubaya-dəkbütün yol boyunca yaşayış dinc əhaliyə qanlı divan tutmuşlar. Öldürülmüş azərbaycanlıların bir qismının meyitlərini iki-iki, beş beş bir qəbirde basdırıldılar. Tarixi sənədlərə görə dəstenin başçısı Hamazasp deyirdi ki, bütün müsəlmanları tadağlaradak məhv etmək əmri almışdır.

38) 05.02.1919

-Saqqalı silahlı ermənilər Abdulluq kəndinə daxil olub 25 uşağı, 15 qadını, 50 kişini vəhşicəsinə öldürüb, 144 evi yandırıb. Gilani, Turanı kəndində 10 kişini, 1 qadını və bir uşağı qətlə yetirərək yandırmışlar.

39) 06.02.1919

-Erməni quldurları Mehman kəndinə hücum edib, 29 kişini, 10 qadını, 12 uşağı öldürmiş, 37 evi yandırmışlar.

40) 07.02.1919

-Kərənti kəndinə hücum edən erməni quldurları 15 kişini, 3 qadını, 5 uşağı qətlə yetirmiş, meyidləri təhqir etmişlər.

(ardı növbəti sayımızda)

Əvəz Mahmud Lələdağ
Sair, dramaturq,
publisist.
SDU-nun müəllimi

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
KÜTLƏVİ İNFORMASIYA VASİTƏLƏRİNİN İNKİŞAFINA
DÖVLƏT DƏSTƏYİ FONDUNUN MƏLİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

7 noyabr 2020-ci il

Deputat: "Bütün kəndlərimiz, qəsəbələrimiz, şəhərlərimiz darmadağın edilib"

"İşgal altında olan torpaqlarımız Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə uyğun olaraq azad edilir. Biz inanrıq ki, müzəffər Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızın bütövlüyünü və suverenliyini bərpa edəcək".

Bu haqda Milli Məclisin Elm və Təhsil komitəsinin sədri Bəxtiyar Əliyev parlamentdə çıxış edərək bildirib ki, bu gün Prezident İlham Əliyev xarici mətbuatdakı müsahibələrində

Azərbaycan dövlətinin siyasetini və baş verən hadisələri çox ardıcıl şəkildə dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırır: "Cənab Prezident Azərbaycanın ünvanına səsləndirilən xoşagelməz məsələlərə də aydınlıq gətirir. Bir daha

diqqəte çatdırın ki, Azərbaycan Respublikası terrorçuluğa qarşı mübarizədə həmişə ön sırada dayanıb. Bununla bağlı bir faktı diqqətə çatdırmaq istəyirəm. 2001-ci ilin sentyabr ayında ABŞ-da terror hadisəsi törədiləndə AŞPA-da Avropa ölkələri susqunluq nümayiş etdirəndə, o zaman nümayəndə heyətinin rəhbəri cənab İlham Əliyev məsələ qaldırdı və bildirdi ki, biz bu məsələyə susmali deyilik və terrorizmə qarşı mübarizədə qüvvələrimizi səfərbər etməliyik".

B. Əliyev vurğulayıb ki, bu sözlər hələ o zaman

deyilib və Azərbaycan xalqının, dövlətinin iradəsi ortaya qoyulub: "Bu gün torpaqlarımız işgal-dan azad edildikcə görürük ki, bütün kəndlərimiz, qəsəbələrimiz, şəhərlərimiz darmadağın edilib. Mədəni sərvətimiz məhv edilib. Düşünürəm ki, bu məsələlərlə bağlı sənədləşmə aparılmalı, cinayət işləri qaldırılmalıdır, bu işdə əli olmuş bütün insanlar cinayət məsuliyətinə cəlb edilməli və onlar haqqında tədbirlər görülməlidir".

Nicat Novruzoğlu

HƏKİMLƏR QƏHRƏMANDIRLAR VALLAH

"FHN-nin modul tipli xəstəxanasındayam. Abartmadan deyirəm, burda bir insanlıq dramı yaşanır. Yazırıam ki, özünüzə bir az çəki-düzən verəsiniz. Korpusun qabığında durmuşdum. Hələ yerləşdirməmişdilər. Bir yaşlı qadın ağlaya-ağlaya korpusdan çıxanda qabığını həkimlər kəsdi. Nə qədər yalvardısa, həkimlər çölə qoymadı. 70-75 yaşlarında olardı, korona virusa yoluxmuşdu.

Dedi heç olmasa uzaqdan bir dəfə görün onu. Nə dediyini anlamadım. Öyrəndim ki, oğlu reanimasiyada yatır. Hələ pişləşib, komaya düşüb. Vəziyyəti kontrol-

dan çıxıb. Görüşdürümdilər, düz də etdilər. Özü də ağır xəstəydi. Həkimlər əldə balon maşına tərəf qaçırlar. Virusa inanırdım, amma belə

rın ardı-arası kəsilmir. Yenə xəstələr gətirirlər. Həkimlər əldə balon maşına tərəf qaçırlar. Virusa inanırdım, amma belə

ra içindədir, evlərinə günlərdir getmirlər. Pillətar, üzdə maska, yekə kaska.

Dövlət həm ön cəbhədə, həm də arxada möhtəşəm işlər görür.

oldugunu bilmirdim. Həkimlər dayanmadan işləyirlər. Qəhrəmandilar vallah. Xidmət superdir. Sənki oteldəyik. Ürəyin istəyən hər şey. Hər dəqiqə bir həkim gəlir sorğu-sual edir. Həkimlərin üz-gözleri qıpqırmızı, ya-

P.S: Qızdırımmam 38, ciyərim dagılır öskürəndə. Deyirsən adı qripdir. Adı qripdə can vermək var, ay insafsız! Adı qrip adı qripdir. Bu qrip deyil!!! Ailelikcə virus tutub, bugulanlar var. Ər-arvad, uşaqları. Dəhşətdir sadəcə. Inanırsan inanma, amma başqasının həyatıyla da oynamalı!"

Xaqani Hüseynov,
XəzərAzərbaycan

Bəs mən haranı almaliyam?..

Ağakərim Baba oğludur. Yادınızdadır, Siz mənə söz vermişdiniz, əsgərliyə aparmağa...

Səfərbərlik xidmətinin əməkdaşı da cavab verir ki, Ağakərim, bala, işimiz çoxdur.

Narahat olma, zərurət yaranan kimi sənə zəng edib, çağıracam.

Əməkdaş nağıl edir ki, saat 14:00-da Ağakərim yenidən zəng edir:

- Salam, bu, Ağakərimdir. Bəs mənim əsgərlik

yır:

- Ağakərim, bala. Orduya getmək istəyənlər çoxdur. Bizim başımızı qasımağa vaxtımız yoxdur. Bizi tez-tez narahat etmə. Vaxtı çatanda səni də, çağıracaq, tələsmə.

Bir sözlə, Səfərbərliyin əməkdaşı deyir, Ağakərimin əlində telefonu qaldırmaqdən bezmişdim. Axırda səsimi qaldırıb, ötkəm tonla "bəsdir də, Ağakərim. Sən bizi işləməyə qoymursan. Belə getsə səni basaram əsgərliyə. Yekə oğlansan, imkan ver işləyək. Sənə dedim axı, vaxtın çatanda çağıracam..." dedim.

Ağakərim də qayıdır ki, mən başa düşmürəm. Artıq yer qalmayıb, ordumuz hər yeri alır. Odur, əsgərlərimiz Şuşanı da almaq üzrədirler. Bəs mən haranı almamış?..

Keşlədə yaşayan, əsərliyə çağırış yaşı çatmış oğlanı səfərbərlik xidmətinin əməkdaşı zorla çağrıçıların mindiyi avtobusdan yerə salıb. Deyib çağrıçıların bir qismini hazırlıda orduya götürməyə imkan yoxdur. Təcrübəli könüllülər çoxdur. Ona görə də, yenicə çağrıçı yaşına çatan gənclərə hələlik ehtiyac yoxdur. Bununla razılışmaq istəməyən çəlimsiz çağrıçıları da avtobusdan düşürmək üçün razılışın deyə telefon nömrəsini də verib ki, narahat olma, mənimlə əlaqə saxla, çağrıçıların növbəti toplantısına səni də, mütləq çağrıracığıq.

Orduya çağrıçı xidmətinin əməkdaşı deyir, elə ertəsi gün, saat 9:00-da çağrıçı ona zəng edir:

- Salam, yoldaş mayor. Bu, Keşləli Nurəhmədov

"İmdad Əlizadə

Üzümü divara söykəyib...

Dostlar soruşurlar ki, Laçın, Oğuldərə işğaldən azad olunduandan sonra kəndə gedəndə birinci nə edəcəksən?

Bu sualın cavabı atam Əli Əliyevin "Əlli dörd gün erməni mühəsirəsində" kitabında var. Atam yazır:

"...Vida vaxtı çatmışdı. Üst evə qalxıb sandığı açdım. Bir ağ torba tapdım və həmin torbaya bir cüt qara ayaqqabı, bir cüt yun corab qoydum. Sonra çörək və yağ-pendir yiğdim. Hazırladığım əşyaları götürdüm. Üst evin qapılarından öpdüm, pilləkənlərin başında üzümü divara söykədim, yənə də öpdüm, aşağıya endim. Pilləkənin ayağında diz çökdüm, üzümü pilləkənə söykədim, gözümün yası ilə ağacı və daşı islatdım, yənə də öpdüm. Dilsiz daş-divarla danışdım. Dədim ki, bağışla, ata ocağı, bağışla ki, səni qoruya bilmedim. İkimərtəbəli və beşaltı otağı olan evimdən, on beş metr uzunluğu, səkkiz metr eni olan tövlədən, tövlə dolu mal-qaradan, evdəki hər şeydən mənən düşən pay bu oldu - bir ağ torba, bir cüt qara ayaqqabı və bir cüt də yun corab..."

Oğuldərəyə gedəndə evimizin yerini tapacam. Düşmən evimizi yandırsa, dağtsa da, əminəm ki, divarların bir hissəsi qalıb. Üzümü divara söykəyib deyəcəm: "Gözün aydın, ata ocağı, biz qayıtdıq. Ruhun şad olsun, ata, gözün arxada qalmasın!"

Aslan Quliyev

Söyüşmək mənasız vaxt, əsəb itkisi dir

Qələbəyə yaxınlaşdıqca daxildəki və xaricdəki köstəbəklər fəallaşacaqlar. Ayıq-sayıq olmalyıq. Savaş təkcə cəbhədə qazanılmır. Təlxək səviyyəsində soularyla gündəmə gələnlərin haqqımızda kömək eləmək əvəzinə kölgə salmalarına, Müqəddəs savaşımı qadınlara qarşı iyrincə hərəkətlər səviyyəsinə endirmələrinə qarşı barışmaz olmalyıq.

Gənclərə məsləhətim, nə Paşinyanın, nə arvadının haqqında söyüş yazmaq bizi heç bir fayda gətirmir, gətirməz da. Erməni sosial şəbəkələrinə girib ermənilərlə səyüşmək mənasız vaxt, əsəb itkisi dir, onların səviyyəsinə düşərsiniz. Bildiğiniz dillərdə faktları yazın, qoy oxuyanlar kimin haqlı olduğunu görsünlər. Onlar söyüdükə, siz də söyəniz, aramızda fərq qoymayacaqlar. Ermanılar bu kimi həyətlişlərlə məşğuldular, nə qazandılar? Yalnız bir faktı deyim. Rus mediasının və teleefirinin, yəni rus cəmiyyətində fikir formalasdırmaqlı olan bu qurumların 80 faizi xəcalat çəkmədən üzərimizə qipqırımızı böhtanlar yağırdıqları bir vaxtda, sadə rusların 70 faizindən çoxu sosial şəbəkələrdə onları yox, bizi haqlı sayırlar.

Bunun bir səbəbi Paşinyanın timsalında rusların erməni xislətinin nə demək olduğunu bir daha görmələridir, əsas səbəbi isə, bu cür aburşılıqları, qarayaxaluqları, az qala hamını özlərinə borclu hesab eləmələridir.

Bezos 10,2 milyard dollardan çox məbləğinə "Amazon" səhmlərini satıb

"Amazon" şirkətinin baş icraçı direktoru Jeff Bezos bu həftə korpasiyasının səhmlərini 3,1 milyard dollarдан çox məbləğinə satıb.

Bu barədə CNBC televiziya kanalı xəbər verib. Bildirilən ki, C.Bezos avqust ayında 3,1 milyard dollarдан çox, fevralda 4,1 milyard dollaradan çox məbləğinə "Amazon"un qiyməti kağızları satıb. Bu həftəni nəzərə alaraq, dünyamın ən varlı adamı keçən il nisbətən (2,8 milyard dollar) bu il 10,3 milyard dollarдан çox səhm satıb.

MEHRİBAN

ƏDALƏT •

7 noyabr 2020-ci il

Faiq QISMETOGLU
Əməkdar jurnalist

ARXA CƏBHƏ

... Ön cəbhədə Azərbaycan Ordusudu, Azərbaycan Əsgəridi! Və bu Azərbaycan Ordusu gecə-gündüz bilmədən erməni işgalçılari ilə döyüşür, torpaqlarımızı yağılardan azad edirlər. O Azərbaycan Əsgəri ki, onun gücü, qüvvəsi qarşısında erməni ordusu diz çöküb və pərən-pərən düşüb... O Azərbaycan Ordusu ki, bir ay müddətində 4 şəhərimizi, 3 qəsəbəmizi, 200-dən çox yaşayış məntəqəmizi ermənilərdən xilas edib... O Azərbaycan Ordusu ki, əsgərlərimizin boyuna-buxununa baxanda qürur duyuruq... Ki, onlar işğaldan azad olunan şəhərlərimizə, kəndlərimizə, qəsəbələrimizə bayraqımızı sancıblar...

... Ordu ön cəbhədə öz sözünü deyib və deyir. Hələ ən böyük sözü isə yaxın zamanda - Laçın, Şuşa, Kəlbəcər azad olunanda deyəcək. Və biz o anları, o dəqiqələri, o məqamları hər an gözləyirik, hər zaman gözləyirik! Və bu an Allaha and olsun ki, tezliklə gəlib çıxacaq. Bunlar hamısı gün kimi aydındır. Mühəribədə iki cəbhə var: biri ön cəbhə, biri də arxa cəbhə! Və bu hər iki cəbhə bir-birilərə çox doğma, çox əziz və çox yaxındılar. Hər ikisi bir-birinə arxa, bir-birinə söykək, bir-birinə kömək olmasa, o birində vəziyyət axsayabilər.

Biz tarixən həmişə ön cəbhələrə arxa cəbhənin qardaş olduğunu görmüşük. Bizim xalq çox əzab-əziyyət, çox müsibətli günlər görüb. Heç uzağa getməyək, 1941-45-ci ildə Böyük Vətən Müharibəsində Azərbaycan 400 min yaxın şəhid verib. Üstəlik də Bakı nefti olmasayı və arxa cəbhədən cəbhəyə söykək durmasayı, çoxdan almanın SSRİ-ni almışdı. Çox təəssüf ki, bize bu ölkənin başbilənləri heç vaxt dəyər vermədiyər. İndi durub yekə-yekə danışırlar. Bakı neftinin gücünü və qüdrətini kim bilməsə də, o başbilənlər yaxşı başa düşürdülər.

Bunlar hamısı tarixin arxivində qalıb. İndi isə əsl Böyük Vətən Savaşı-

dır. Biz bu savaşçı alman faşistlərindən də vəhşi və amansız olan erməni faşistlərinə qarşı aparırıq. Artıq ön cəbhədə Azərbaycan Ordusu onların dizini yerə qoyub və anasını ağladıb. Deməli, bizim əsas vəzifərimizdən biri arxa cəbhədə üzərimizə düşən işi yerinə yetirməkdir. Yəni bu da ondan ibarətdir ki, ölkəmizdə hərə öz işiyle məşqul olmalıdır. Pambıqçı pambıqını yiğmaliyi, bostançı bostan-tərəvəz məhsullarını toplamalıdır, meyvəçi meyvələrini yetişdirib bazara çıxarmalıdır. Başqa sözü demiş olsaq, hər bir kəs mühəribə vəziyyətinə uyğun olaraq işləməli, çalışmalı, öz üzərinə düşən missiyani yerinə yetirməlidir.

Öncə cəbhəyə gedib mühəribədə, yəni Böyük Qarabağ Savaşında döyüşən əsgərlərimizin, zabitlərimizin və müddət-dən artıq qulluq edənlərimizin ailəsinə, övladlarına, valideynlərinə öz doğmalarımız kimi baxmalıyıq. Cəbhədəki əsgər arxayı olmalıdır ki, onun ailəsi, uşağı, anası, bacısı arxa cəbhədə qorunur və onlara hörmətlə yanaşılır. Əgər bir kimsə əsgər ailəsinə kəm gözle baxırsa, o gözü çıxarıb atmaq lazımdır. Əsgərin, döyüşünün bütün fikrəzək ancaq döyüş olmalıdır. İrəli gedib torpaqlımızı azad etmək və bayraqımızı həmin əraziyə sancımaq! Bax, bu, Azərbaycan Əsgərinin əsas işidir.

Düzdür, indi fabrik-zavodlarımız ele çox deyil. Amma adətən mühəribə şəraitində fabrik-zavodlar cəbhəyə görə 24 saat işləyirlər. Amma bu gün də Azərbaycan əsgəri üçün paltar tikən, ayaqqabı tikən və zəruri əşyalar hazırlayan müəssisələrimiz var. Təbii ki, onlar 24 saat çalışırlar. Və ona da çalışırlar ki, gördükləri iş daha keyfiyyətli olsun. Əsgərlərimizin qış geyimləri istiliyilə seçilsin. Bax, bu işləri görən insanlara da eşq olsun!

Mühəribə o demək deyil ki, elə hamı əlinə silah alıb döyüşə getməlidir. Böyük mühəribə odur ki, məmə yeyəndən, pəpə

deyənə qədər hamı cəbhə üçün çalışır. Yəni ona çalışır ki, səngərdə olan əsgər geyimdən, qida lanmadan və digər zəruri vasitələrdən korluq çəkməsin. Şükürler olsun ki, Ordumuz bu gün bütün sahələrdə yüksək təchizata malikdir. Bu isə o deməkdir ki, qüdrətli Azərbaycan əsgəri üçün arxa cəbhə həmişə nə lazımdırsa onu edib.

İndi ölkəmizdə pambıq yiğimi davam edir, mer-meyvə toplanır. Hətta sahələrdə olan kartof, soğan və digər bostan-tərəvəz məhsulları yiğilərək anbarlara gətirilir. Gədəbəydə kartof, Ağdamda soğan, Sabirabad, Bərdədə pambıq, Qubada, Qusarda məmeyvə, Lənkəran, Astara subtropik meyvələr yiğilərəq bazarlara gəndərilir. Mühəribə davam etsə də, arxa cəbhədə bir gün, bir saat da olsun işlər fasile vermir. Elə belə də olmalıdır!

Əgər böyük savaşdırsa, bütün sahələrdə məsuliyyət və diqqət önə çəkilməlidir. Yəni müəllim öz işini vicdanla görməli, həkim daha diqqətli olmalı, çörəkçi keyfiyyətli çörək bişirməli, sükan arxasında olan avtobus sürücüsü insanları mənzilbaşına apararkən məsuliyyəti yadından çıxarmamalıdır. Əlbəttə, bütün bu deyilənlər olarsa, elə arxa cəbhədə ön cəbhəyə söykək durar.

Bir balaca da mühəribə şəraitində istifadə edib, öz maddi maraqlarını təmin etmək istəyən vəzifə sahiblərindən danışaq. Bəzi vəzifə sahibləri dövlətin mühəribə şəraitinə başı qarışdırı-na görə, bundan sui-istifadə eləyir. Yəni onlar insanları get-gələ salır, nəsə umur və adamlardan bir şey qoparandan sonra onların işlərini həll edirlər. Bax, bu cür adamlar tamahlarını saxlamalı, heç olmasa mühəribə şəraitində vicdanları varsa, bu çirkli oyunlardan uzaq durmalıdır.

Ən azından ona görə ki, ölkədə hərbi vəziyyətdir və biz hamımız ön cəbhəyə kömək etməliyik. Belələrinin ön cəbhəyə kömək etmələri bir yana qalsın, heç olmasa vicdanları oyanıb bu çə-

tin durumda onların qəbuluna gələn insanları incitməsinə və get-gələ salmasına.

Biz həmişə hər hansı məsələdə bir qədər ləngiyirik, bir qədər gecikirik və yubanırıq. Ancaq Böyük Vətən Savaşında heç vaxt ləngimək və yubanmaq olmaz. Əksinə, ön cəbhəyə arxa durmaq və lazım gələndə Vətən yolunda döyüşən əsgərlərimizə bütün köməkliklərini göstərməliyik. Çünkü Azərbaycan Əsgəri görməlidir ki, o, cəbhədə döyüşür və tək deyil. Onun arxasında 10 milyonluq Azərbaycan xalqı durur. Və bu 10 milyonluq xalq həm də Ali Baş Komandan, Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyevə söykəkdir. Bir xalq ki, güclü olur, bir yerdə addımlayıb, onun qarşısını heç bir qüvvə qətiyyən ala bilmir. Hətta sel gələndə belə xalq bir yerdə olanda onun qarşısını ala bilir. Yadıma bir xalq deyimi düşür: "El gücü, sel gücü", yaxud "El bir olsa dağ oynamadır yerindən".

Bax, bu deyilənlərə istinad etsək, söykənsək və güvənsək, həqiqətən də görərik ki, bu gün Azərbaycanda çox böyük bir güc var.

Bu güc Azərbaycan xalqıyla onun Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin birliyidir. Allah and olsun, bu birliyi heç bir qüvvə; nə ermənilər, nə də onların havadarları dağında bilər.

Cünki bu birliyi yaranan göydə Allah, yerdə də Azərbaycan Prezidentidir. Və bizim ön cəbhəyə arxa cəbhənin bir-birinə söykək olması tezliklə çox möhtəşəm hadisələrin baş verməsinə gətirib çıxaracaq.

Və biz birlikdə Azərbaycan tarixində yeni bir qızıl səhifə yazacaqıq. Və o qızıl səhifə də ondan ibarət olacaq ki, işgal altında olan bütün rəytonularımız, şəhərlərimiz, qəsəbələrimiz və yaşayış məntəqələrimiz azad ediləcəkdir. Bizim hələ gözəl günlərimiz, xoş anlarımız qarşılادır. Birlikdə olaq ki, həmin anları görək və sevincli məqamları bir yerdə yaşayaq. Cünki biz birlikdə daha güclük!

Bu gün səhər tezdən gündəlik rejimim-dən kənara çıxaraq yolumu marketdən saldım. Gedəcəyim ünvan Bakı şəhəri, Elmələr Akademiyası metrosunun yaxınlığında yerləşən "Spar" marketi oldu. Mağazaya daxil olub lazım olan qidalı alıb kassaya yaxınlaşdım. Yaxınlaşdım ki, ödənişi edib işə gedim. Piştaxtanın üzərində olan qiymətlə mənim ödədiyim qiymət arasında fərqli olduğunu görüb müraciət etdim ki, məndən 70 qəpik əlavə çıxılmış pul geri qaytarılsın. Açığı satıcı tərəfində gözləmədiyim cavabla üzləşdim, mühəribə şəraitində 70 qəpikimi düşü-nürsünüz?

Verəcəyim cavab satıcını şoka saldı: "Mühəribə şəraitində olmaq vicdanla çalışmaq deməkdir! Vicdan isə bütün sahələrdə

"Mühəribə şəraitində olmaq vicdanla çalışmaq deməkdir!"

insanlara düzgün xidmət etməkdir!" Bu sözlərdən sonra rehberlik belə məndən üz istəsə də, artıq gec idi. Çünkü, mən Rövşən Tahirin alacağı cavab "Mühəribə" ilə bağlı olmalı deyildi. Alacağım cavab ən azından üzrxahlıq yönündə olmalı idi. Məni tanıyanlar, yaxın etrafım bu dönenlərdə necə həssas olduğumu çox gözə bilirlər. Mənim Vətənpərvərliyim haqqında danışib özümü tərif etmiş kimi görseməyəcəm. Bu məni tanıyanlara onsuz da bəlli dir.

İndi isə keçid alım, mənim "Spar" marketi ilə bağlı fikirlərimə. Hörmətli, "Spar" marketin əməkdaşları, sizin işçiyə (ad, soyadını bilmirəm) verdiyim cavabi bir daha təkrar edirəm, mühəribə şəraitində olmaq vicdanla çalışmaq deməkdir! Mühəribə şəraitində olmaq qiymət fərqi ilə insanlardan qazanc elde etmək deyil! Necə ki, mən öz sahəmdə bu ölkənin əsgəriyəm, layiqli xidmət edirəm, siz də öz sahəsinizdə bu ölkənin əsgərləri olun. Çixin, şəksi təfəkkürünüzdən, şəksi efonuzdan. Birlik zamanıdır, Vətənə layiqli xidmət etmək zamanıdır. İnsanların hissəli ilə oynamaq yox.

P.S. Məsələ ilə bağlı İqtisadiyyat Nəzirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinə müraciət etmişəm. İnanıram ki, qısa zaman ərzində deyilən cümləyə görə məndən üz istəniləcək və bundan sonra insanlara layiqli xidmət göstəriləcək.

Rövşən Tahir

Peskov: Putin 2021-də istəfa verə bilərmi?

«Bilirsiniz, burada xüsusi şərh olunası heç nə yoxdur. Bu, tam bir cəfəngiyatıdır». Bu sözləri Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov Vladimir Putinin xəstəlik səbəbi və ya ailəsinin istəyi ilə istəfa planları barədə "Deyli Meyl" də yayılan xəbəri şərh edərkən deyib.

"Prezident yaxşıdır. Sağlamlığı da əladır", - Peskov bildirib. Qərb mediasının Prezidentin istəfaya getməyi planlaşdırıb-planlaşdırmadığı barədə sualına isə Peskov konkret cavab verib: "Xeyr!"

MEHRİBAN

ƏDALƏT •

7 noyabr 2020-ci il

Bakıdan Bərdəyə qonaq gələn dostlarını məşhur bir yerdə qarşılıqlı qərarına gəldim. Burda el arasında "Əlişin kruqu" kimi ən çox tanınan yer bəlkə də ən münasib yer olardı. Adıçəkilən yerə çatanda tərs kimi telefonumdakı "zərədka" da bitmək üzrəydi. Sıra ilə düzülmüş magazaların içərisinə boyolandım. Amma "telefonumu 10 dəqiqədə elektrikə qoşulmasına icazə verərsinizmi?" deməyə üzüm gəlmədi. Bir əlimdəki telefona-adapterə, birdə "Valyuta Dəyişmə" məntəqəsində iki nəfərin üzünə baxdım. Boyca hündür, saçları ağıggapqaq

dadi -deyib, eli ilə özünü göstərdi. Bircə onu bildim ki, qulaqlarına qədər qızardım.

Ağsaqqal mənim pərt vəziyyətimi görüb, ürəyi yandı, bəlkə də səhbəti unutdurmaq üçün özü haqqında məlumat verdi.

Əliş Məcid oğlu Şərifov, özü demis, yeddi arxa döneni ilə bərdəli olub. Həm də Bərdənin ən böyük nəsil-nəcabətlərindən, hörmətlə tayfadən olublar. Şəcərənin başlangıcı Hacı Şərif adlı əsabələrindən başlayıb. Bərdədə cümlə məscidi 1905-ci ildə məhz həmin şəxs tərəfində tikildiyi, oğlu Məşədi Mehdi tərəfindən başa çatdırıldı -gi məlumdu. Həmin Cümə

məcburi köçkünlər yerləşdirib. Maddi durumlarına yardımçı olduğunu dediyinə peşman oldu: "Qızım, bu dediyimi yazma, xalqın bu ağır günündə yardımçı olmaq hamimizin borcu".

başladım. 1980-ci ildən artıq mənim özüməməxsus iş yerim vardi. 1983-cü ildə isə "kruq"da gördüyüünüz bu obyektlərin tikintisini başa vurdum. Camaatımı yüzlərə iş yeri ilə tömən etdim".

Həmsöhbətim 1996-ci ildən Qarabağ Regional Futbol Federasiyasının prezidentidir. 2019-cu ildən isə Bərdə şəhər Ağsaqqallar Şurasının sədridir.

İşində qazandığı uğurları ailəsində də qazana bilib. Əliş kişi üç oğul atasıdır. Yeddi nəvəsi var. Oğlanları ali təhsillidir. Sərdar Əliyev Nazirliyində işləyir. Amil polis mayorudur. Kinqboksinq zənkədir.

Bərdəli Əliş kişi - El Ağsaqqallı...

, üzündə zəhm, amma eyni zamanda qayğılı bir təbəssüm olan daha yaşılı kişi ayağa qalxdı: "A, qızım, gətir telefonu tax, bura".

Telefonu sevincək elektrikə taxıb, bayır çıxmak istədim. Axi bura kənar adamların girməsi qadağandı-deye düşündüm. Zəhmli, üzündə xəufig təbəssüm olan ağsaqqal eyni temple dedi: A, qızım, hara çıxırsan, stol götür, otur, bangımızı yarmiyacaqsan ha."

Bu təklifdə göydəndüşmə oldu. Oturdum. Özüm haqqında qisa məlumat verdim. Kiməm, niyə burdayam və s. Ağsaqqal da özünü təqdim etmək istəyirdi ki, qonaqlarım zəng elədi: "Qız, sən indi hardasan?"

-Mən "Əlişin kruqu"nda sizi gözləyirəm.

Zarafatlı rəfiqəm xəttin o başında gülə-gülə: Qız, biz artıq Kürdəmirdəyik. Əliş olmasa da olar, əsas məsələ sən "kruq"da ol, galirik-dedi.

-Gəlin, gəlin, burda Əliş nə gazir, bir "kruq"du bir də mən!

Onlarla sağollasıb, telefonu elektrikə qoşдум.

Ağsaqqalın üzündə zəhmədən əşər-əlamət qalmamışdı. Eləcə mehriban bir təbəssüm vardi üzündə: Yox, niyə səhv dedin onlara, budey Əliş də bur-

Bir dəfə - lap çıxdan Bərdə də qohumuz olan bir molla Elxanla səhbət edirdim. Söylədi ki, Bərdədə bir Əliş kişi var, həm səxavətlidir, həm də çörək verəndi. Kim üstüne dileyə gedib, boş qaytarmayıb, kim işsiz olub, işlə tömən edib, O qədər adama borca pul verib, amma heç geri qaytarmayanlar da olub, kişi üstünü vurmayıb. Sanki elə bir səhbət də olmayıb. Onu xeyir-iş məclisinə dəvət edənlərin məclisindən qalmayıb. Ağsaqqalıq edib. Hədiyyəsini artıqlaması ilə verib.

Hər zaman imkanlı olan, amma hər zaman sadəliyi,

kısqat dünya çempionu, Bərdənin fəxri Kamil isə polis kapitanıdır. Ordumuza yardım göstərmək, cəbhə xəttinə sovgat aparmaq bu qardaşların sənki boyunun borcudur.

Səhbətimiz sonunda məharibə mövzunu da müzakirə etdik. Ağsaqqalımızın fikirləri sizin üçündə maraqlı olacağını düşünüb, korrektə etmədən təqdim edirik:

"Şah İsmayıllı Xətaidən sonra torpaqlarımız parçalandı, paralandı, paylandı. Hər ölkə bir az oğurladı. Düz 500 ildir paralanmış vətənimizin bir qarışını qaytara bilməmişik. İndi budur, Ulu Öndərimizin-

səmimiliyi ilə seçilən Ə. Şərifovun belə xarakterə malik olmasının səbəbləri var. Özü deyir ki, həyata fəhləliklə başlamışam, zəhmətlə-əməklə çörəyimi qazanmışam: "Hələ 5 saylı məktəbi bitirib, hərbə xidmətimi də başa vuran dan sonra Bərdə Pambıq zavodunda fəhləlik etmişəm. Zəhmətsevərliyimi, işimi kefiyyətlə gördüyümü bilən müdürüyyət məni əmtəəşunas vəzifəsinə qədər irəli çəkdi. Gənc idim, elə bilirdim ki, elə bir iş yoxdur ki, mən onu bacarılmam. Həm də istəyirdim ki, özüm özümü tək işləyərək, tək qazanaraq təsdiq edim. Bax, ticarətə belə

mərhum Heydər Əliyevin siyasi kursunun davamçısı cənab İlham Əliyev o torpaqları bizə qarış-qarış qaytarıb. Bu hadisə 500 ilde ilk dəfədir! Allah Ali Baş Komandana da, igid əsgərlərimizə də can sağlığı versin! Allah bu xalqı xalqlar içərisində ən xoşbəxt xalq etsin! Çünkü bizim xalq insanı keyfiyyətlərinə, vətənpərvərliyinə, sədaqətinə görə xalqlar arasında ən möhtəşəm yerdən birinə layiqdir! Yaşasın xalqımız!

Əntiqə Rəşid
"Ədalət" qəzetinin
Qarabağ bölgəsi üzrə xüsusi müxbiri

İlqar Rəsul

Onlar işıqlı tarix yazırlar, dünya qara don geyir

Uşaqlarımız mühərabədədi. Atalarımız yox, babalarımız yox, balalarımız.

Bundan həssas, bundan zərif, bundan səksəkli, bundan əndişəli, bundan qürurlu və bundan doğma nə hiss ola bilər ki? 30 il gecikmiş bu zəfər dolu savaşdan qan qoxusundan çox körpə qoxusu gəlir. Düşmənə nifrətdən çox qisasə təşnəlik quyğusu süzülür. Qarabağı azad eləmək istəyindən də çox "Böyük Ermənistən" ideyasını erməni düşüncəsində sindirmaq əzmi puskürür.

Və bütün bu əlvan mənzərənn rəsmini bizim balalarımız hələ qarsıyb qabarlamağa macəl tapmamış əllərində od firçaları tutaraq çəkirlər. Onlar odla zəhər yazırlar, dünya gözünün suyuyla Azərbaycan oxuyur. Onlar işıqlı tarix yazırlar, dünya qara don geyir.

Açlısı könülləri açır, güləsi üzləri güldürür, kor olası gözləri kor edir övladlarımız öz cəbhədə. Çalışaq arxada onların zəfərinə xələl gətirə biləcək davranışlara yol verməyək. Çalışaq, iki əlimiz də gözlərimiz kimi daima onların kürəyində olsun. Dilimiz onların zəfəri üçün dua etməkdən yana vaxt tapmasın ki, çəşib belə, könül bulaşdırmaq imkanı olmasın.

Hamımız əsgər çəkməsinin tozuna qurban olmağa, gözümüzün nuru ilə o çəkmələri yumağa hazırlı, bir-birimizi niyə eşitməyək ki? Eşidirik əlbəttə. Gözəl də davranırıq. Ön cəbhədə qələbə qazanmaq üçün arxa cəbhə tam adekvatdır. Amma bir az diqqətlə olaq. "Olma" olanlara bir az da həssas yanaşaq. Şuşaya bayraqın daha tez sancılması bizdən asılıymış kimi. Laçında kordonun əbədi hasarlanmasına kərpic qoyurmuşuq kimi. Və nəhayət ermənilərin Qarabağa uzanan əlini birdəfəlik kəsir, dikişli gözünü ömrülük kor edmişik kimi...

EPILOQ

Sən elə gözəlsən Azərbaycan!

İllah da bu günlər. Çiçəyi çirtləmiş arzular kimi sehri, qız-gəlin kimi sevimli, budaqlar kimi şehli.

Sən belə hamidan fərqli, füsünkar edən Sən-də yaşayan millətləri. Bu millətlərin Sən və bir-birini çox rahat anlayırdı. Bu müqəddəs günlərdə bir az daha çox anlayışa ehtiyacın varsa, o da olacaq. Yetər ki, Sən həmişə bugünlərdəki kimi sehri, sevincli və qururlu qal.

BİZ SƏNİ DÜNYALAR QƏDƏR SEVİRİK, AZƏRBAYCAN !!!

Puşkov: Bayden seçilsə, mühərabə başlayacaq

Bayden prezident olsa, onun dənəmində ABŞ xarici siyasetindəki ideoloji element güclənəcək. Bu isə Rusiyaya qarşı insanların sahəsində hücumların artması deməkdir. Bu məlumatı rusiyali senator Aleksey Puşkov paylaşır. O, Baydenin dənəmində intensiv soyuq mühərabənin aparılacağına bildirib. Puşkov Baydenin Rusiyani ABŞ-in əsas düşməni sayan siyasetçiləri sırasına daxil olduğunu söyləyib.

Moskva koronaya görə 500 milyard itirdi

Koronavirus pandemiyasından dolayı paytaxt Moskva 500 milyard rubl itirib.

Bu sözləri Moskva meri Sergey Sobyanin mediaya açıqlamasında deyib.

"Büdcəyə güclü zərbə dəyib. Buna baxmayaraq, Moskva rəhbərliyi heç bir sosial programı ləğv etməyib, hamısını indeksləşdirib", - deyə mer bildirib.

MEHRİBAN

ƏDALƏT •

7 noyabr 2020-ci il

GÖZLƏRİM DOYMURDU...

O kənd incik baxırdı bize

Mübariz həkimlə həmsöhbət olmaq, onun ovqatına qoşulmaq təkcə mənim yox, onu tanışanların hər biri üçün həmişə maraqlı olub. Çünkü o, ən gərgin anda da insana ümid, müsbət enerji bağışlamaq gücünün sahibidi. Allah onu müsbət enerji mənbəyi kimi yaradıb. Mən də uşaqlığımdan bu günə qədər bir həmyerli kimi həyat yolunu izlədiyim. Mübariz həkimin torpaqlarımızın işğalından sonra tez-tez döyüş bölgələrində olduğunu, hərbî hospitallarda həkimlərə yardım etdiyini bildirdim. Elə bu günlərdə də eşitdim ki, sentyabrın 28-dən öncə Ağdam hospitalında, sonra da Füzulidə olub. Və... Oradan da hərbçi dostların köməyi Füzuliya, Tuğa başçılık. Bu xəbər bizi onunla görüşə tələsdirdi. Gəldik və onun ilk sözləri belə oldu:

...Yol boyu dağıdılmış, xarabazara çevrilmiş yurd yerlərimizlə addımlayaraq Tuğa çatdıq. Uçurulmuş evlər, əzilmiş avtomobillər, məhv edilmiş topalar, tanklarla dolu ətraf cəhənnəmi, yaşıł dağı, gül-çiçəyi, saf havası ilə Cənnəti xatırladırı otuz ilə yaxın həsrətini çəkdiyim TUĞ..."

- Salam, doktor! Sizi təqdim etməyə, mənəcə ehtiyac yoxdur, amma yenə də soruşum: Özünüzü necə təqdim edərdiniz?

- Tibb Universitetinin professoru, "Tədris" Cərrahiyə Klinikasının Ümumi Cərrahiyə Şöbəsinin müdürü Mübariz Əliyev.

- Burda əlavə edim ki, həmdə televiziya kanallarımızda kı sağlamlıq verilişlərinin ən sevimli, ən canlı, insanlara səmimiyyət, inam bağışlayan həkimi. Çünkü sizin çıxışlarınız ister-istəməz uşaqlı-böyüklü hər kəsi cəlb eləyir. Uzunuzdəki nurla danişığınızın üst-üstə düşməsi xəstəni inandırır ki, ondakı problem ötb gedəcək. Bax, bu mənada səhbətimizi "Covid-19"dan başlayaqq. Bu virus nə qədər çəkəcək?

- Nə qədər insan, bəşəriyyət var, o qədər de koronavirus infeksiyası olacaq. Yəni, biz bununla yaşamağı öyrənməliyik. Hər ölkənin virusa öz yaşıması var, məsələn, Amerika bir taktikanı, Yaponiya, İsvəç, İsveçrə, Türkiyə, Azərbaycan... digər taktikanı irəli sürür, amma heç vaxt demək olmaz ki, kimin taktikası düzgündür, kiminki səhv. Nəticələr eynidir. "Covid"ə qarşı ciddi rejim təyin edəndə də, etməyəndə də nəticələr eyni çi-

xir. Yəni, belə bir nəzəriyyə var ki, bu virusla hamı xəstələnməlidir, Sars-2 ilə biz ondan qurtaracaq. Amma heç kim qarantiya vermır ki, Sars-3, Sars-4 çıxmayaçaq. Bizim bu tədbirlər nəyə yönəldilib? Birdən-birdə hökumətin üstüne külli miqdarda insan xəstələnib gəlməsin. Elə olarsa hökmət çökər. Bu tədbirlər ona yönəldilib ki, xəstələr etap-etap gəlşinlər ki, dövlətin və tibbin gücü çatsın, bunları mərhələ-mərhələ müalicə eləsin. Bugünkü ciddi qanunlar da məhz onun üçündür. Bu, dünyanın hər bir ölkəsində eynidir.

- Doktor, dünyada tibbin inkişafı gündən-günə irəliləyir. Tibb sahəsində bu qədər alim, həkim, loğmanlar varken, bir virusa qarşı vaksin yaratmaq mümkün deyilmə ki, heç olmasa yoluxmayanları qorumaq olsun?

- Dünya təcrübəsi göstərir ki, bir virüsə qarşı vaksin yaradıb tətbiq edilən qədər, o virus qurtarıb, yenisi başlayır. Həm də indi sosializm dövrü deyil ki, hər şeyi dövlət hell etsin, kapitalizmin öz qanunları var. İstər Amerikada, Yaponiada olsun, istər Azərbaycanda, istərsə də digər ölkələrdə, kapitalizmdə hədər yere pul xərcənmir, tutaq ki, vaksin tapılır və o vaxta qədər o virusu başqa birisi evez edir. Belə çıxır ki, xərcənən o milyardar havaya sovrulmuş olur. Ona görə də bu virusun vaksinin hazırlanmasında dövlətlər bir az ehtiyatlı davranışırlar. İndi deyirlər bizdə vaksin tapılıb. Vaksinin effektivliyi bilirsınız nə vaxt yoxlanır, kiçik sahədə yox, böyük, kütłəvi materialda yoxlanır. Hələ kütłəvi materialda da onun effektivliyi yaxşı öyrənilməyib. Ona görə də ehtiyatlı hərəkət edirlər, kütłəvi vaksinasiyaya getmirlər, bir dövlət o biri dövlətin vaksinə inanır. Dünya iqtisadiyyatı müxtəlifdi, ne bilirsən o vaksinin tərkibində nə var. Azərbaycanın da elə bir laboratoriya yoxdur ki, hardansa aldığı vaksini molekulyar səviyyədə öyrənə bilsin. O dərəcədə mütəxəssis də lazımdır. Azərbaycan balaca ölkədir, bunu Tür-

kiyə eləye bilər, Rusiya, Almaniya eləye bilər. Yəni, burda siyaset də var, iqtisadiyyat də var... çox işlər var. O vaksinin içərisində çox şeylər ola bilər. Ona görə də vaksinlərdə də ehtiyatlı olmaq lazımdır.

-Çox maraqlı bir başlanğıc etdiniz, dediniz ki, bu koronavirus infeksiyasına hamitutulacaq, birmənali şəkildə hamimiz bu bələya məhkumuq, onunla birgə yaşamağa məcburraq.

-Bəli o viruslara yaşamağa öyrənmək lazımdır.

-Siz cəbhə bölgəsindən yenice qayıtmışınız. Bu artıq neçənci dəfədir ki, bəzən ayalarla Füzulidə, Ağdamda və başqa bölgələrdə hərbî hospitallarda qulluqda olursunuz. Belə çıxır ki, bu virus da ermənilərin bir ayrı variantıdır da, biz onlarla da birgə yaşamağa məhkumuq.

-Bilirsiniz, Ermənistandaki SARS-2 epidemiyası Azərbaycandakından üç-dörd dəfə çoxdur. Onlar kütłəvi şəkildə qırılırlar. Onların maddi imkanları oxudur saجالmaجا, Allaha şükür, bizim imkanımız var, iqtisadiyyatımız güclüdür, rehbərimiz bacarıqlıdır və biz xəstəliyə qarşı tədbir görə biliyik. Ermənistan Azərbaycanın qarşısında heç nədir, sadəcə Ermənistana kömək edən, ona milyardlarla dollar dəyərində hərbî sursatlar bağışlayan ölkələr var və onun hesabına bize arada bir balaca müqavimet göstəre bilirlər, amma ümumi qlobal müharibəde uduzurlar. Onların siyasi dəstəyi də güclüdür. Məsələn, Fransa, Rusiya kimi böyük ölkələr. Bu ölkələr üzdə guya tərəfdirlər. Amma rus ictimaiyyəti ümumiyyətlə, ermənilərin tərəfindəirlər. Burada çox faktorlar var. Bunları artıq həmi bilir. Bütün bunlara baxma yaraq biz qalib gəlirik. Bu da möhtərəm prezidentimizin 2004-cü ildən indiyə qədər səbirle yürüdüyü siyasi və iqtisadi siyasetin neticesidir. O, bugünü sənki planlaşdırmışdı. Görürsünümüz, bütün dövlət-

lər kənara çekilib susurlar və başları da özlərinə qarışır. Çünkü onların özlərinin problemləri başlayıb yaranmağa. Ona görə də onlar üçün kiçik, bizim üçün böyük olan bu konfliktə maraqlı göstərmək istəmirlər. Biz öz problemimizi özümüz həll etməyə məcburraq ki, bu da yüksək siyasetə, ağılla, intellektə malik Ali Baş Komandanımız tərəfindən hərərəflə ölçülüb-biçilib. Qaldı ki, erməni virusu ilə birgə yaşamağa alışmaq, biz artıq ona məcbur deyilik. Amma onların qudužluğuna vaksin ola bilərik. Çünkü digər viruslar gecəte sağalsa da, erməni virusu sağalan deyil, nəsildən nəsile ötürülərə köklərinin yer üzündə silinmələrinə səbəb olacaq.

-Burda bir sual ortaya çıxır. Bizim uşaqlığımız, gənclikimiz Tuğda keçib. Otuz ilin

şəndə dediniz ki, Füzuliyə görə təbrik ayrı, bu öz yerində, amma Tuğda görə təbrik xüssəsidir! Və bildirdiniz ki, Tuğda gedəcəm... Mən də xəyal etdim ki, yolları keçib gedirsiniz, hər tərəf xarabalaq... və arzuların elə bil qapısı açılır. Onda içinizdən hansı hissələr keçdi?

- Cəbrayıl ərazisində alınmış torpaqlar xarabazara çevrilib, daş üstündə daş qoymayıblar. Yolun sağlı-solu məhv edilmiş düşmən texnikası ilə doldurur. Düşmənin saysız-hesabsız texnikasını bizim əsgərlər vurub dağıdıblar, sağ olsunlar. Nə qədər orda məhv edilmiş tank, top, yük maşınları və s. gördüm.

Yavaş-yavaş dağları qalxdıqca təbiət yaşillaşır, gəlib çıxırsan Hadruta. Hadruto qoyub qaçıblar. Hadrut gözəldir, orda infrastruktur da var, qaz da, su da çəkiblər. Düzünlər onlar hamısı "o tərəflər"dən gelir, amma onları bərpa etmək asandır. Mənim ürəyimdəki Tuğ idi, ən çox Tuğ görmək istəyirdim. Təhlükəsizlik baxımından çox içərilərə qədər getməyə icazə vermedilər. Haqlıydılar, çünkü mina təhlükəsi ola bilərdi. Zırzəmilərdə gizlənmiş düşmən ola bilərdi. Amma Tuğun havasını ciyərlərimə çəkdim, o təbiəti, gülü-çiçəyi gördüm. Gənəş sanki Azərbaycanın başqa bölgələrindən daha parlaq şəfəq saçırı Tuğda. O Günəşin istiliyi və Vətənin torpağı isindirdi bizi və bu bizə hələlik bəs elədi. Sevindim ki, yurdumdayam! O Vətəni, o torpağı geri almaq üçün oğullarımız can verdi, qan tökdü. Əsgərlərimizin çox gözəl əhval-ruhiyyəsi vardı. Əsgərimiz ayıq-sayıq, döyüş texnikalarımız da hazır vəziyyətdə durmuşdu.

Sonra qayıtdıq Füzuliyə. Füzulinin bərbad hala salındığını eşitmədim, amma bu qədərindən inanmadım - Füzuli yoxdu! Kol-kos, meşə basmız boş sahədi... Amma bir şeyi fərqli etdim, Cəbrayılın, Füzulinin azad olunmuş kəndləri xarabazar idи, ağaclar da qırılmışdı, amma Füzulidə o xarabalaqlıda meşə yaranıb. İki-üç metrlik ağaclar, kol-kos boy verib, sanki burada Azix yanında insanlıq tarixinin en qədim məskənlərindən biri olan şəhər yox, meşə sahəsi varmış. Və men orada baxımadan, becerilmədən yaranmış o yaşıllığı görəkən bir daha yəqin etdim ki, Füzuli torpağı ən bərəkətli zonalarımızdan bıdır. Şəhəri dağıtmış olsalar da, yerində bir "Füzuli meşəsi" emələ gəlmışdı.

(ardı 10-cu səhifədə)

SADIO MURTUZAYEV

(əvvəli ötən sayımızda)

Biz bir neçə əadir gətirib və əlavə o zaman respublikanın özündə çobanlar üçün istehsal olunan xırda keçə əadirlar da əlavə edib pioner düşərgəsini təşkil etdik. Elə buna qədər hər kolxoz və sovxozi rəhbərlərini yiğib Nur dərəsində kolxozlar, Şəllidəki Qar-qar çayı sahilindəki məşhur bağda sovxozi üçün kurort-sanatoriya komplekslərinin tikintisine qərar verdik.

Bəs bunun üçü maliyyə vəsaitini necə əldə etdiniz suali ortaya çıxa bilər. Elə axtarış zamanı çox zəngin bir mənbə tapdıq. Kolxoz və sovxozi hər il ümumi gəlirin 2 faizini mədəni-kütləvi tədbirlərə ayırmalı idi və bu vəsait kolxoz və sovxoziların bölünməz fond adlanan göstəricisində toplanmışdı. Hətta belə göstəriciyə görə bu təsərrüfatlar təriflənirdi. Mən buna görə bəzi təsərrüfatların rəhbərlərini hətta partiya məsuliyyətinə cəlb etdim. Bax elə bu əsasda indi böyük imkanlar yaranmışdı. Biz bu vəsaiti həmin vəsaiti pioner düşərgələrinin, sanatoriyaların tikintisine yönəltidik.

Abdal-Gülablı və Şelli

sanatoriyalarına ucaldlanın çıx orijinal tikililərin tarixi ilə əlaqədar maraqlı bir məqamı qeyd etmək yerinə düşər. Vaxtilə respublika nümayəndə heyəti Gürcüstan'a təcrübə məbadiləsi nə gedərkən Qardabani rayonu ərazisində ümumittifaq komsomol şəhərə məktəbi üçün tikilmiş şəhərcikdə çox maraqlı villalar görüb onlardan birinin layihəsinə götürmüdüm. Həmin layihəni Karyer Qasımov adı ilə tanınan Qasımov Kərimovu verdim ki, bu villadan birisini onun rəhbərlik etdiyi daş karxanasına məxsus ərazidə inşa etsin.

Həm də göstərişim elə idi ki, tikinti 10 gün müddətində inşa edilməlidir. Ağdamın memarı Firdousiye göstəriş verdim ki, lazımi köməyi eləsin. Layihənin bütün yazıları gürçü dilində olduğundan onlar həmin gecə Qardabaniye gedib tikinti ilə tanış olaraq səhər Ağdamə qayıtmış və tikintinin inşasına başlamışlar. Tikintini 8 günə başa çatdıraraq mənə xəbər verdilər. Həm də villa Qardabanidəkindən iki dəfə böyük idi və onun evyandasında ən azı 40 nəfər yerləşə bilərdi. Belə tələsikliyin iki səbəbi var idi. Birinci o idi ki, Qasımov Kərimovun qeyri-adi potensialına bələd idim, ikinci bu idi ki, 10 gündən sonra 1 May nümayışı olacaqdı və

Ağdam xatirələri

burada kolxoz-sovxozi rəhbərlərinin iştirakı ilə o zaman "mayovka" adlı tədbiri keçirməli idi. Bu məqsədimdən heç kimin xəbəri yox idi.

Mən may nümayişindən sonra hamiya göstəriş verdim ki, səhər saat 10-da bütün kolxoz və sovxozi rəhbərləri həmin yerdə olsunlar və Q.Kərimovun onları mayovkaya dəvət etməsi haqqında məlumat verdim.

Ertesi günü hamı toplaşmışdı və məclis saat 3-dək davam etdi. Hamı biri-birindən xəbər alırmış ki, bu mayovkada katibin bize məlumat olmayan nə isə bir niyyəti var.

Məclis tamam olandan sonra

biz, hamılıqla Abdalın Nur dərəsinə yola düşdük. Niyyətim ancaq orada onlara məlum oldu. Əvvəlcə təsərrüfat başçılarından soruştum ki, siz hər il sanatoriya və kurortlara gedirsiniz, bəs kolxozçular və sovxozi fəhlələrinin üzəndən biri bunu görmür. Axi onların da sizin kimi haqqı vardır. Qasımov Kərimov həmin tikintini 8 günə başa çatdırıb, indi siz 1 ay vaxt verirəm, hər biriniz bundan birini tikməlisiniz. Binaların Firdousi tərəfindən hazırlanmış layihədə evlər nömrələnərək 22 kolxoz rəhbəri arasında püşk atmaq yolu ilə bölüsdürülüb. Buradan 18 sovxozi direktoru ilə Şəlliə yola düşdük və orada da həmin qaydada sovxozi yarəşdirildi.

Mən hər gün vaxt tapıb hər iki-sinə baş çəkir, rayonun tikinti təşkilatlarına ehtiyacı olanlara müvafiq köməklik göstərilirdi. İşlər vaxtında başa çatdırıldı. Bu yerdə, dəfələrlə müxtəlif yazılarimdə qeyd etdiyim ağdamlıların fədakarlığını bir daha qeyd etməyi lazımlı bildim. Bir xatirə kitabımıda qeyd etmişəm, bir daha təkrar edirəm ki, Ağdamda işə başladığımdan iki ay sonra bu qənaətə golmuşum ki, bu camaatla dağıdagış üstüne qoymaq olar və bütün çoxsaylı yeniliklərə bu qənaətimlə başlamışam. Lakin bir məqamı gərək yaddan çıxarmayan ki, onları təşkil etməyin yollarını gərək dərədən, ən başlıcası şəxsiyyətləri dəyərləndirərək hər birinə ruhlandırıb biləsen. Gərək heç vaxt mənliyinə toxunan söz deməyən. Unutma ki, ağdamlı hardasa geri qalmağı, tənqididi də, təhqiri də özünə sığışdırıbilmir.

Ağdam mədəniyyətsarayının tikintisi uzun illəri idi ki, başa çatmadı. Büyük öndər Heydər Əliyev ilk dəfə Ağdamə pambıqçılara rəsəd zona müşavirəsini keçirməyə gələrkən biz müşavirəni Ağdamın mərkəzində deyil, Xındırıştan kəndində keçirməyi nəzərdə tutmuşduq. O, buna məndən xəbər alarkən bildirdim ki, Ağdamın mərkəzində ən böyük zal Məşədi Abbas tərəfindən mədəniyyət sarayı adı ilə tikilib, sonra Ağdam Dövlət Dram Teatrına verilib və ora 250 nəfərdən artıq

adam sığışır. O, dedi ki, bəs ağdamlılar buna necə düzürlər.

Mən cavab verdim ki, bu ağdamlıların yox, onlara rəhbərlik edən adamların günahıdır. O mənə bildirdi ki, bəs indi siz rəhbərlik edirsınız. Mən cavab verdim ki, indi bu qüsürümüzü aradan qaldırmaq istəyirik. 3-4 il əvvəl başlamış mədəniyyət sarayının tikintisi çox ləng getdiyindən cəmi 20-30% iş görülmüşdü. İndi orada iş 3-4 dəfə sürətlənilib və bu qüsürü daha tez aradan qaldırmaq üçün dəmir, beton konstrukturu ilə 500 nəfərlik üzümçülər evi adlanan saray tikilib istifadəyə verilmişdi.

Ağdam Dövlət Dram Teatrı. Mədəniyyət sarayının istifadəyə verilməsi ilə vaxtilə ləğv edilmiş və çox görkəmli aktyorlar yetişdirmiş dövlət teatrının bərpa edilməsi məsələsi gündəmə gəldi və bunu tezliklə həll edib səhər klubunu onun ixtiyarına verdik və az sonra onun da tamaşaçı sayı artırmaq üçün 2 dəfə böyüdülməsi üçün işə başladıq, lakin mənən qonşularımızın təxribati bunu yarımcı qoydu.

Xan Şuşinski adına Ağdam muğam musiqi məktəbi. Bunu xüsusi olaraq qeyd etmək olar. Bu mənəda ki, o, şərqi ilk belə məktəb idi. Bir neçə il əvvəl Binəqədi rayonunda fəaliyyət göstərən həmin məktəbin yaradılmasının 30 illik yubileyi keçirildi və o zaman bu məktəbin yüzlərlə muğam ustası yetişdirdiyi qeyd olundu. Onun nailiyyətlərində ilk gündən ona rəhbərlik edən Rafiq Rüstəmovun xidmətini xüsusi qeyd etməyə dəyər.

İmarət

Ağdama fəaliyyətə başlayandan bir neçə gün sonra gözəl şairimiz Hüseyin Arifin bir şeirini aldım. Şeir Xan qızı Natəvanın "İmarət" adlanan məkanında dağıdılmış, sinə daşı hansısa məmərun uğurlayıb evində oluyan düzəldtiyinə həsr edilmişdir. Mən dərhal həmin məkənə meydanında təşkil olunan mitinqdə təbrik nitqi ilə çıxış etdi, üç gün Ağdamın qonağı oldu və müxtəlif görüşlər keçirdi. (Onunla tanışlığım 60-ci illərin əvvəlində SSRİ Ali Sovetinin deputati olduğunu zaman başlamışdı.) Natəvan qızlar bayramı ənənəyə əvərilib hər il onun doğum günü tekrar olunurdu.

Pənah xan qalası. Bu qalanın varlığı haqqında məlumatlar olsa da qalanın əsər-əlamət yox idi. Bu qalanın olduğu məskəndə Şahbulag adlanan çox möhtəşəm bir bulaq var idi və ağdamlılar da, Ağdərə-Kəlbəcər yolunun üstündə olduğunu bura-dan keçənlərin də yolüstü istirahət yeri idi. Biz qalanın yerini tapıb onu rayonun imkanları və ic-timai əsaslarla bərpa etmək qərarına gəldik. Tədbirdə Kəlbəcərli olub Mingəçevirdə iş adamı kimi məşhur olan Əlif Hacıyevin sponsorluğunu xüsusi minnədarlıqla qeyd etmək yerinə düşər.

Bunula əlaqədar yaranan bir xoşagəlməz məqamı da qeyd etmək istəyirəm. Bir gün respublika Nazirlər Sovetinin sədi Həsən Seyidov Dağlıq Qarabağ Vilayət Komitəsinin birinci katibi B.Gevorqov ilə Ağdərəyə gedərən bu qalanı görüb ondan xəbər alıb, bənədir belə, axı burada qala yox idi.

Mənimlə heç də yaxşı münasibətləri olmayan Gevorqov

İzahat verir ki, buna Sadıq Murtuzayev tikdirib və Sadıq qala adı verib. O, buna inanır və hər ikisinin imzası ilə Mərkəzi Komitənin 1-ci katibi K.Bağırərov yoldaşa məktub gönderirərək. O da bu möhtəşəm imzalara görə (hər ikisi Bürönün tərkibində idilər) bürönün qərarı ilə komissiya yaradıb müzakirəyə çıxarmaq barə-

də qərar verirlər. Azərbaycan Mənzil Kommunal Bankının sədri bir gün mənə zəng edib sabah komissiya ilə Ağdama gələcəyik deyərək məqsədini bildirdi. Mən Gevorgova məlumatla imza atan Nazirlər Sovetinin sədri Həsən Seyidova zəng edib "bu mənə iftiradır?" suallını verərək o, "bunda heç bir iftira yoxdur, verdiyimiz məlumat düzəd, orada heç bir qala olmayıb" - cavabını verir.

Mən Mərkəzi Komitənin ideologiya üzrə katibi Həsən Həsənova zəng vurub "onların tarixdən xəbərləri yoxdur, siz ki, buna yaxşı bilirsiniz" qəh-qəhə çəkib gülür və H.Seyidova zəng vurur, lakin onu inandıra bilmir. Mənə "gör-dün, sözünün üstündə möhkəm dayanıb", "özün Kamran Bağırova zəng vur" deyir.

Mən K.Bağırəva zəng edib məsələni deyərək o da Mərkəzi Komitə Bürosunun iki möhtəşəm üzvü (Gevorqov üzv yox, namizəd id) imza atıb, mən inanmaya bilməram, "qoy yoxlasınlar" sözlərindən sonra mən özümü saxlaya bilməyib "qoy 100 dəfə yoxlasınlar, özünüz biabır olacaqsınız, yoxlamadan əvvəl tarixi bilənlərdən xəbər alardınız. Siz görəcəyiniz işi mən görmüşəm, bu da mənə sağoldur?" K.Bağırəv "yaxşı-yaxşı, qızışma, deyərəm komissiyani ləğv edərlər." Az sonra komissiyanın sədri Qasımov mənə zəng vurub deyir ki, H.Seyidov məni biabır elədi ki, niyə S.Murtuzayevə məqsədimizi əvvəlcədən xəbər vermişiniz?

Ergi qəsəbəsi

Burada indi 4 mindən çox əhali yaşayır. Onun da tikintisinin özünəməxsus tarixi vardır. Qəsəbə 12 min hektarlıq Ergi düzündə, burada yaradılan sənaye əsaslı yem istehsalı birliyinin yaradılması ilə əlaqədar salınmışdır. Kür-Araz tikintisi idarəsinin rəisi Saleh Hacıyev mənə müraciət etdi ki, SSRİ Su Təsərrüfatı Nazirliyi yeni mexaniki suvarma qurğuları alıb və onlardan bize də vermək isteyirələr. Bunun üçün aži 2 min hektarlıq torpaq sahəsi lazımdır. Belə bir imkənimiz var mı?

Mən Ergi düzünü təklif etdəm və o, səhəri günü Ağdama gəlib mənimlə Ergi düzünə getdi. Sahə çox münbit idi, lakin su mənəbə yox idi.

Saleh Hacıyev çox savadlı mühəndis, gözəl təşkilatçı idi (Allah ona qəni-qəni rəhmət eləsin). Burada subartezian quyuvari qazmaqla lazımi su mənbəyi yaratmağı qərara aldı və qısa müddətdə 17 quyu qazıldı. "Kuban" adlı mexaniki suvarma qurğusugətirilib quraşdırıldı, biz də bu əsasda təsərrüfatlararası yem istehsalı birliyi yaradaraq həmin qışlaq sahəsində qışlayan 120 mindən çox qoyunu yemla təmin etmək imkanı üçün yem istehsalı zavodu yaratdıq.

(ardı növbəti sayımızda)

Su kimi get oğul, su kimi qayıt...

Ulduz Qasim

Əziz əsgərlər, sizə yazmaq istəyəndə Qarabağın havasını duydum, elə bildim mən də ordayam, lap elə sizin yanınızda. Bağıımız-bağatımız, gözəl kəndimiz goldı xəyalıma. Meyvələrin, çıçəklərin-güllərin ətrini duydum sanki. Rəssamların cızı bilmədiyi o mənzərə, o möhtəşəm təbiət tablosu canlandı gözlərimin öünündə. Qovaqların piçiltiklərini duydum, nəğmələrin eştidim. Salxım, boynu bükük söyüdlərin həyali baxışlarının seyrinə daldım. Ruhuma dinclik, bir hüzün goldı. Xoşbəxtlərin xösbəxti oldum.

Kaş ki belə olaydı!... Kaş ki mən də bir əsgər olub sıralarına qarışaydım. Sizə həsəd aparıram. Orada olduğunuz üçün, hamidən əvvəl o torpaqlara ayaq basdırığınız üçün. Xoşbəxtliyə bax, siz oranın havasıyla nəfəs alırsınız. Ayağınızı o torpaqlara basırsınız, oranı azad etmək üçün canınızdan belə keçməyə hazırlırsınız. Hətta bunu özünüzü şərəf sanırsınız. Sizdən xoşbəxt insan varmı bu dünyada?

Vətən dərdi, Vətən həsrəti insanı öldürür. Ananın, atanın, bacı-qardaşın, hətta övladının ölməyə, itkiyə barışırsan, nə zamansa yaraların sayalanır. Amma Vətən itkisi, Vətən yarası sağalmır, sayalanır, dərdində məlhəm tapılmır, bu dərd məlhəm götürür. Səni yandırıb-yaxır, incidir ömrünün sonuna qədər, dərd verir, qanayırlar. Ayağın ora dəyməyənə qədər, o torpağı öpməyənə qədər sizlər içindəki yara.

Deyirəm kaş ki, mövcuzə olaydı, quş olub uşub goləydim ayağınızı basdırığınız o yerlərə üz qoyaydım. Halal olsun size mənim iğid əsgərlərim, Vətənimin mərd oğulları! Xoşbəxtliyə bax ki, o qədər döyük meydana getmək istəyənlərin arasında sizlərə nəsib olub bu bəxtiyarlıq, məhz belə iğid, aslan ürəkli oğulları layiq biliblər şərəfli və müqəddəs vəzifəyə. Halal olsun sizi doğan analara! O torpaq basılmazdı, o torpaq Azərbaycanın ürəyidi, mədəniyyətimizin, tariximizin bəşiyidi, göz-bəbəyiniz kimi qoruyun o cənnət yeri, azad edin o xainlərdən!

*Orda ayağına heç daş dəyməsin,
Su kimi get, oğul, su kimi qayıt.
Düşmənin hiyləsi səni əyməsin,
Su kimi get, oğul, su kimi qayıt.*

*Unutma cənnətin özü ordadı,
Dünyanın nəzəri, gözü ordadı,
Hamının duası, sözü ordadı
Su kimi get, oğul, su kimi qayıt...*

*Günəş tellərini yandırıb yaxmaz,
Anan namaz üstə, səcdədən qalxmaz,
Yağmurlar dayanar, şimşəklər çaxmaz,
Su kimi get, oğul, su kimi qayıt.*

*Ədalət sevəndir o böyük Allah,
Büdrəməz ayağın sənin inşallah,
Qalib gələcəyik deyirəm Vəllah,
Su kimi get, oğul, su kimi qayıt!*

Haminin duası, yalvarışları sizinlədir inanın. Hətta yeni dil açan, ağlı kəsən uşaqlar belə duaçıdır sizlərə. Möhkəm dayanın, yorulmayın, yağış canınızı islatmasın, günəş telinizi yandırmasın, ayağınızda daş dəyməsin! Hər zaman yanınızdayıq, sizinlə nefəs alırıq, sizinlə döyüñür qəlibimiz. Vətən torpağının bir qarışını belə düşmənə vermək olmaz! Əgər bircə qarış torpağımız gedərsə deməli Vətənimiz tam deyil, onu böülüblər, onu yaralayıblar. Onu qorumaq və həmişə azad etmək sizin ən şərəflə vəzifənizdi. Bu yurd qəhrəmanlar yurdudu, mərdlər ölkəsidi, unutmayıñ!

Yolunuzu gözləyirik, qələbəylə qayıdin. Eşq olsun Azərbaycanın mərd və ığid əsgərlərinə! Bayraqımızı Şuşa qalasında ucaldacağınız günü səbirsizliklə gözləyirik! Bizlərə dünyənin ən gözəl xəberini verin, sevindirin. Bunu ölkəmizdəki hər evdə, hər bir insan səbirsizliklə gözləyir, bütün həyatınız buna bağlıdır.

Ar olsun hiyləgər, uşaq qatili namərd düşmənə!

Qələbə bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!

RƏDD OL TORPAĞIMDAN!

*Baxıram yollara, Şuşa görünür,
Rədd ol torpağımdan, elimdən namərd!
Sənə sari əcəl, ölüm sürünür
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

*Türklərin doğduğu aslan, qurd olur,
Ayaq basdırğı yer vətən, yurd olur,
Mərdin övladı da, sözsüz, mərd olur -
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

*Hiyləni hiyləyə calarsan, billəm,
Quldursan, olanı çalarsan, billəm,
İblis tonqalları qalarsan, billəm,
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

*Billəm, oğru gəlib əsil, düz olmaz,
Sizdə haqqə sarı dönən üz olmaz,
Kafəri yüz yusan, heç təmiz olmaz!-
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

*Dedim Allahdan qorx, sonra gec olar,
Misal var, gec olan sonra güc olar,
Başqasına uyan bil ki, kəç olar...
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

*Sənin xislətindi: arxadan vurmaq,
Yalanın beiyi başında durmaq,
Nağıllar uydurub, rəvayət qurmaq...
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

*Çaqqaltək sülənəmə şirin yanında,
Şücaət, qeyrət var Türkün qanında!
Başın salamatkən bağa qınında
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

*Özgə ata minən düşər əlbəttə,
Canın cəhənnəmdə bişər əlbəttə!
Lənətləyər səni bəşər əlbəttə
Rədd ol torpağımdan, elimdən, namərd!*

Moskva şəhəri

BQXK Dilqəm və Şahbazın Ermənistana aparılmasını təsdiqlədi

Dağılıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində saxlanılan azərbaycanlıların Ermənistana köçürüldüyü barədə bizə məlumat verilib.

Bunu Azvision.az -a açıqlamasında Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitesinin (BQXK) Azərbaycan nümayəndəliyinin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin rəhbəri İlahə Hüseynova deyib.

Xatırladaq ki, 2014-cü ilin iyul ayında Rusiya vətəndaşı Dilqəm Əsgərov və Azərbaycan vətəndaşı Şahbaz Quliyev Kəlbəcərdə öz

ata-baba yurdlarını ziyarət etmək istəyərkən Ermənistən əsgərləri tərəfindən girov götürürlərlər, Azərbaycan vətəndaşı Həsən Həsənov isə güllələnərək öldürülüb. H. Həsənovun meyiti düşməndən alınaraq Bakıda dəfn edilib.

İşgal altındakı Dağılıq Qarabağda D. Əsgərov və Ş. Quliyev üzərində qanunsuz "məhkəmə" qurulub. "Məhkəmə"nin qərarı ilə D. Əsgərov ömürlük, Ş. Quliyev isə 22 il müddətinə azadlıqdan mehrum edilib.

GÖZLƏRİM DOYMURDU...

O kənd incik baxırdı bizə

(əvvəli 8-ci səhifədə)

-Biz axırıncı dəfə Aslan müəllim, Nəbi müəllim, Fəxrəddin və digər dostlarla bir yerdə olanda siz unutmadığım bir söz dediniz - dünya dağılısa da, mən Tuğa, Yağlıvəndə qayıdadəm, orda ev ti-kəcəm və istirahətimi həmişə orada keçirəcəm.

-Mən hər yay Avropaya - Alp dağlarına iki həftəlik istirahətə gedirəm. Həyat yoldaşım deyir ki, niye başqa yerə getmirsən, ancaq hər il eyni yerdə istirahət edirəm. Ona deyirəm ki, daha bahalı olsa da, Alp dağlarının yüksəklilikləri, oradakı çəmənliklər mənə bizim dağları xatırladır, İsvəçrə isə sanki Qarabağdı. Qarabağın İsvəçrəyə çox bənzədiyini dünya da təsdiq edir. Oralara getməkə san ki mən öz itirdiyimiz təbietimizə oxşar təbiet tapırdım, dincele bilirdim. Amma daha oralara gedib-gelməyin mənası yoxdu, öz "İsvəçrəmizə" getsək artıqlamışıla bəs eder. İstirahətinin ünvanı bundan sonra oralar olacaq və ömrümüzü orada başa vurmaliyiq, çünki ora Vətəndir! Təbietini bir görən! Hal-hazırda orada ağacların yarpaqları yaşıł, sari, qırkınlı rənglə elə bir gözəllik yaradıb ki, heyran olmamaq mümkün deyil. Bolluq-bərəkət də bir ayarı gözəllik verir ağaclarla. Alma, armud, nar, heyva ağacların budaqlarında, üzüm sahələri dərilməmiş qalıb. Bizim əkdilimiz ağaclar id, üzüm kollarıydı, bize qayıdır, çox şükür! Dərməye imkan tapmadan qayıb yersiz qonaqlar. Otuz ildi o parazitlər daraşmışdır təbietimizə, Allahın izni, Ordumuzun rəşadəti, Ali Baş Komandanın iradəsiyle özümüzə qaytarıldı. Hər kəsə öz yerini göstərdi. Darmadağın olan düşmən hələ uzun illər bu şokdan ayılmayacaq. Hələ bir az keçsin, Azərbaycanımızın əzəliyətli torpağı olan Qərbi Azərbaycanı da səbirle, mərhəmətə o parazitlərdən təmizləyəcəyik.

-Doktor, sizi çox yorma-
yim, çünki bizim hələ qələbə-
dən sonra çox səhbətlərimiz
olacaq. Bircə sual verim, in-
diki məqamda, yəni 27 sent-
yabrdan bu yana olanların
belə anidən baş verəcəyini
siz düşünmüştünüz?

-Əmin deyildim, çünki işin içində deyildim və bu, böyük bir dövlət sirriydi. İlham Əliyev məşhur bir siyasetçi, məşhur bir şahmatçıdır. Nə qədər bu insan ağıllı, düşüncəli siyaset yürüdürmüş.

Çünki onu hamiya desəydi, bu iş belə müvəffəqiyətli alınmayıcaqdı. O, Azərbaycan xalqının, dövlətçiliyinin qüdrətini, dünyaya göstərdi və xalqına da göstərdi ki, siz səbirsiz-

lik etsəniz də, mən səbirlə sizə layiq bu günün planını hazırla-

mışam. İyirmi yeddisi hadisələr başlıdı, iyirmi sekkinzində mən Ağdamdakı hospitala getdim və yaxşı ki, getmişəm. Orada hiss elədim ki, mən orada lazımmışam. Üç heftə orada çalışdım. Ən ağır xəstələrin əməliyyatını mən edirdim. Gecə də, gündüz də əməliyyat etdiyim yaralıları başqa hekim əməliyyat edə bil-məzdii. Çox şükür ki, oraya vaxtında getmişəm. Axırda hiss elədim ki, artıq fiziki gücün tükənir. Və belə davam edərsə, mən özüm xəstələnə, artıq yüksələbiləm. Ona görə Bakıya gəldim, bir az istirahət elədim, yenidən qayıtdım Füzuli hospitalına. Orada komandirlər görüşdüm və hospitalın baş həkimi dedi ki, artıq yəni qüvvələr gelib, hekimlərimiz komplekt şəkildə buraya cəlb olunub, hər şey normaldır. Bu gün hərbi hospitallara ən yüksək səviyyədə işləyir.

Buna çox sevindim və arxayıñ oldum ki, həqiqətən də orda çox istedadlı həkimlərimiz var və oradakı insanlarım əmin əllərdədir. Ona görə də Tuğa getməyi qərara aldım. Söylədiyim kimi Tuğa heç bir mülki şəxsi buraxmırılar. Həkimliyimə, alimliyimə hörmət edərək otuz il həsretini çəkdiyim doğma torpağıma ayaq basmağa tələsirdim. Bir az, həsretimin üç addimlığında olmamdan doğan mərhəmət, bir az dəstlüq, bir az qayda-qanun... sayəsində doğma torpağı ziyaret etmə xoşbəxtliyini daddim. O ziyarətlə ruhum bir sərinlik gəldi. O addimla üstümdəki "qaçqın" adlı yüksək atıldığını və necə yüngülləşdiyi hiss etdim!

Ən böyük bir arzum var. Tuğun dağında bir alban məbədi var, onun qarşısında da kiçik bir bulaq.

Bax o dağda Ulu Öndər Heydər Əliyevlə prezidentimiz İlham Əliyevin heykəlinin qoyulmasını istəyirəm. Ətrafdan baxan hər kəsin onu gösməsin istəyərem. Çünkü o dağ o insanların sayesində alındı.

-Təşəkkür edirik, doktor,
Qələbə günü görüşənədək!

... Həkimin zamanı məhdud olduğundan biz səhbətimizi bu yerdə saxladık. O, əməliyyat otağına gedəcəkdi, biz isə redaksiyaya.

Lakin heç ayrılmış istəmir-dik. Çünkü onun üz-gözündəki nura, işığa Füzulinin, Tuğun işığı, nuru da qarışmışdı. Onun nəfəsində o yerlərin havası da duyulurdu. Biz elə işiçdən, o havadan payımızı götürüb Tuğda, Füzulidə birgə olmaq istəyilə ayrıldıq.

Fəridə Rəhimli
Əbülfət Mədətoğlu

Nizami CƏFƏROV,
akademik

Yeni kitab: «Heydər Əliyev və Nizami Gəncəvi»

əsaslı faktlarla göstərə bilmişdir.

Monoqrafiyanın olduqca səlis quruluşu müəllifə imkan verir ki, öz fikirlərini, mülahizələrini yerli-yerində təqdim etməkən çox əhəmiyyətli ümumiləşdirmələr aparsın.

Birinci fəsildə söhbət "dahi şairi dünyada tanınan dahi dövlət xadimi"ndən gedir.

O dövlət xadimindən ki, elmin, ədəbiyyatın, incəsənətin mənəvi-mədəni tərəqqidəki rolunu, sadəcə, yüksək qiymətləndirmək kifayətlənməmiş, ideri olğunu xalqın elm, ədəbiyyat, incəsənət klassiklərinin həm ölkədə, həm də dünyada təbliği sahəsində son derecə böyük intellekt (ve əmək) sərf etməkən müstəqil Azərbaycan dövlətinin mədəniyyət siyasetində tarixi bir ənənənin əsasını qoymuşdur. Və həmin ənənəni Ümummilli liderdən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fonduunun Prezidenti Mehriban Əliyeva müasir dövrün çağırışlarına uyğun olaraq daha da inkişaf etdirmişlər.

Hər bir xalq

Özünü (ve bütün mürəkkəbliyi, rəngarəngliyi, irəlicədən müəyyənləşdirilməsi çox çətin olan konyukturları ilə onu əhatə edən Dünyanı!) daha ardıcıl, daha mükəmməl və tarixi yaddaş adlandırdığımız fenomeni yaradacaq qədər daha etibarlı bir şəkildə məhz öz Dahiiləri və sitesilə dərk edir. Azərbaycan xalqı hər cəhətdən zəngin (və möhtəşəm) tarixinin bize məlum ən qədim dövrlərindən başlayaraq elə böyük şəxsiyyətlər yetirmişdir ki, bugünkü həyatımızı onların cahanşümüll Əsərlərindən kənarda təsəvvür etmək, sadəcə olaraq, mümkün deyil: Dədə Qorqud, Atabəylər, Nizami, Nəsimi, Şah İsmayıllı Xətai, Füzuli, Nadir şah, Vəqif, Mirzə Fətəli Axundzadə, Sabir, Cəlil Məmmədquluzadə, Cavid, Cümhuriyyət liderleri, Nəriman Nərimanov, Səməd Vurğun, Heydər Əliyev...

"Heydər Əliyev və Nizami Gəncəvi" monoqrafiyasının müəllifi, pedaqoq-alim Bayram Apoyev iki azərbaycanlı dahinin, zamanda nə qədər uzaq məsaflədə qərar tutmuş olsalar da, mənsub olduqları xalq qarşısındaki tarixi xidmətlərini müqayisə edərkən, əslində, milli ideya - mənəvi varişliyin bütöv bir mənzərəsini yaratmaq təcrübəsi vermiş, hər iki dahi haqqında ümumən dünyada mövcud olan analitik təsəvvürəri həm miqyası, təfsilati, həm də metodoloji dəqiqliyi, sistemliliyi ilə araşdıraraq, Nizamidən Heydər Əliyevə qədər gələn dünyagörüşü, ideal yaradıcılıq enerjisi axınının eyni bir mənbədən nəşət etdiyini

Nizami irsi,

Əlbəttə, azərbaycanlıq məfkuresinin mötəbər qaynaqlarından biri kimi, həmişə diqqət mərkəzində olmağa ona görə daha çox layiqdir ki, bu dahi şəxsiyyət tərcüməyi-hali etibarile bilavasitə Azərbaycanı (çox sevdiyi Gəncə torpağının!) təmsil etse də, idrakinin, ideallarının (və humanizminin!) hüdudu yoxdur.

Bu hüdudsuzluq, eyni zamanda azərbaycanlı intellektinin ümumbeşəri təzahürünün dərin tarixi köklərindən xəbər verir.

Və Ümummilli liderin monoqrafiyada sitat gətirilmiş bu fikri, heç şübhəsiz, həm Nizami Gəncəvi, həm də Heydər Əliyev döyüsi arasındakı sələf-xələflik münasibətinin hansı məcrada, hansı səmimiyyətdə baş vermiş olduğunu birbaşa ifadəsidir: "Mən qurur hissi keçirirəm ki, Nizamının yolunda az iş görməmişəm.

Onun xatirəsini əbədiləşdirmek, ırsının daha da təbliğ olunması, yayılması üçün, kitablarının nəşri üçün çox iş görmüşəm.

Buna görə də mən Nizami Gəncəvinin qarşısında öz borcumu yerinə yetirmişəm. Ancaq mən hesab edirəm ki, bütün borclarımı qaytarmadamışam. Mən hələ çox illər yaşayacağam və bütün borclarımı da yerinə yetirəcəyəm".

ÖN SÖZ

Əlbəttə, dahilər bir-birini adı insanlara müyəssər olmayıcaq səviyyədə dərk edirlər, ancaq adı insanlar üçün də anlamaq çətin deyil ki, Ümummilli lider son cümləsində, eyni zamanda xalqına, xüsusiə onun ziyanlarına vəsiyyət edirdi ki, onun işini davam etdirib mənsub olduqları

millətin Nizami kimi mütəfəkkirinə həmişə ehtiram göstərsinlər. Və bu ehtiramın ən böyük təzahürlərindən biri akademik Nərgiz Paşayevanın dünyadan ən qədim elm mərkəzlərindən olan Oksford Universitetində yaradıldığı "Nizami Gəncəvi adına Azərbaycanşunaslıq və Qafqazşunaslıq Elmi Mərkəzi" oldu ki, həmin Mərkəz nizamişunaslığın (və ümumən azərbaycanşunaslığının) dünya miqyasında təbliği sahəsində artıq böyük uğurlarla imza atmışdır.

Monoqrafiyanın ikinci fəsli hər iki azərbaycanlı dahinin dünya ictimai fikrindəki mövqeyindən bəhs edir. Bu barədə həm çox yazılmış, həm də çox deyilmişdir.

Ancaq Bayram Apoyev bir

arasıdırıcı təmkini, peşəkarlığı ilə ən səciyyəvi məqamlara diqqət yetirmək, istər XII əsrin "sosial ədalət" idealisti, istərsə də XX əsrin sonu - XXI əsrin əvvəllerinin "sosial ədalət" realisti haqqındaki beynəlxalq təsəvvürlərin ümumi (və obyektiv!) panoramını təqdim etmişdir. Və verilen əməklərdən de aydın görünür ki, "Azərbaycanı dünyada tanınan və dünyadan tanıldığı iki dahi"nin həm idealistliliyində, həm də realistliyində elə ortaç xüsusiyyətlər var ki, millilikle ümumbeşəriliyin "dialog"una xidmət etməkən dünyada harmoniya axtarışında yeni imkanlar açır. Bir dahinin XII əsrde söylədiyi "qoy ədalət zəfər çəlsin" sözləri XX əsrde başqa bir dahinin əməllərilə həyata

keçirilir ki, bunun ən parlaq təzahürü Azərbaycan xalqının əsrlərle həsrətində olduğu müstəqil Azərbaycan Respublikasıdır.

Üçüncü fəsil

"tolerantlıq və multikulturalizmin iki alovlu carçısı"nı təren-nüm edir.

Monoqrafiya müəllifi tamamilə haqlıdır ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, dünya azərbaycanlılarının lideri İlham Əliyev müxtəlif ali məclislərdə xatırlatdığı "multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyaseti və bizim həyat tərzimizdir" müddəası artıq beynəlxalq səviyyədə məşhur aforizmə çevrilmişdir.

Ve bu aforizmin ideya-metodoloji əsasında, heç şübhəsiz, "həyat tərzimiz"le yanaşı, Nizamidən Heydər Əliyevə qədərki Azərbaycan mütəfəkkirlərinin heç vaxt antiinsani konyukturlara güzəştə getməyen qranit kimli möhkəm humanizmi dayanır.

Monoqrafiyanın dördüncü fəsildə müəllif olduqca həssas bir mövzuya toxunur: həm Azərbaycan xalqının öz dahilərinə sonsuz məhəbbətindən, həm də dünya xalqlarının onlara ehtiramından danışır. İstər Nizamidən, istərsə də Heydər Əliyevin xatirəsini əbədiləşdirmək üçün Azərbaycanın, ümumən dünyadan xəritəsini bəzəyən "söz abidələri" - toponimlər həmin məhəbbətin, ehtiramın ele bir ifadəsidir ki, hər iki dahinin adını əsrlər boyu yaşadacaq, hər yeni nəslin bu ideallar əsasında formalşamasına zəmin olacaqdır... Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanın qədim yer adlarının bir çoxu müasir dövrə məhz dahi şairin "Xəmsə"si ilə gəlib çatmışdır (və odur ki monoqrafiya müəllifi həmin adları da "Nizami Gəncəvi yaradılığında toponimlər" başlığı altında araşdırır). Və o da təsadüfi deyildi ki, Ümummilli lider ölkədə yer adlarının həm qorunub saxlanmasına, həm də yeniləri yaranarkən xalqın milli tarixi simasının eksinə xüsusi diqqət yetirir-di...

Monoqrafiyanın hər iki dahinin fikir xəzinəsindən verilmiş müdrik kəlamlarla sona çatması da o mənada çox rəmzi təsir bağışlayır ki, dühaların tərcüməyi-halında yalnız bir tarix olur, o da dünyaya gəlmək tarixidir. Onlar dünyadan heç vaxt getmirlər.

Kitabın elmi redaktoru, görkəmli alimimiz Mübariz Yusifovla, heç şübhəsiz, razılaşmaq lazımlı gəlir ki, Bayram Apoyevin əsəri nə qədər peşəkar zəhmətin məhsuludur, o qədər də yüksək vətəndaş təəssübəşliyinin nümunəsidir.

Yoluxma sayının sürətlə artması riski çoxaldır

Demək olar ki, hər gün COVID-19-a yoluxma sayı ilə bağlı rəqəmlər yüksəlir, rekord göstərici qeydə alınır, lakin rekordu belə sürətlə yeniləməyimiz heç də yaxşı hal deyil.

Bunu tibb üzrə fəlsəfə doktoru Yazgül Abdiyeva deyib.

Onun sözlərinə görə, bu gün 1364 nəfərdə COVID-19-a yeni yoluxma hali aşkarlanıb.

Son günlərdə müşahidə edilən tendensiyaya uyğun olaraq, bu gün də sağalan xəstələrin sayı 768 nəfər olmuşla, yeni yoluxma sayının 2 dəfəyə yaxın az olub.

Belə bir tendensiyanın davam etməsi isə onu göstərir ki, ölkədə koronavirus baxımından sanitär-epidemioloji vəziyyət nəzarətdən çıxa bilər:

"Hazırda ölkədə sanitär-epidemioloji vəziyyətə nəzarət edildiyini deyə bilərik. Ancaq yoluxma sayındakı artım belə davam edərsə, vəziyyət çətin olar. Hər kəs bu suala cavab verməyə və vəziyyəti düzəltmək üçün əlin-dən gələni etməyə çalışmalıdır. Biz dəfələrə bildirmişik ki, indi ölkəmiz üçün ən həssas dönəmdir. Vətən müharibəsinin aparıldığı indiki dönəmdə insanlar yalnız özlərini deyil, torpağımız uğrunda döyüşən əsgərlərimizi də nəzərə almalıdır.

Yoluxma sayının belə sürətlə artması bu virusun cəbhədəki əsgərlərimizə gedib çatması riskini də çoxaldır".

Y. Abdiyeva qeyd edib ki, virusdan qorunmaq üçün hər kəsin üzərinə düşən iş yalnız məsuliyyətli olaraq, qaydalara əməl etməkdir:

"Biz eyni zamanda qaydalara əməl etməyənləri də qınamalıyıq.

Bunu hər birimiz edərikə, qaydalara əməl etməyənlər, onu pozanlar gələn dəfə ona əməl etməyə çalışacaqlar. Beləliklə də cəmiyyətdə virusla bağlı davranış normalarımız da-ha da təkmilləşəcək".

Cingiz Onuroglu

Qanmazı belə qandırıclarlar

Mən uşaq olanda- 1960-ci illərdə belə bir əhvalat eşitmışdım. Həmin illərdə Şəkidə 180-200 baş erməni yaşayırıdı. Onlar şəhərdə özlərini çox sərbəst və ərköyün aparırıdlar. Hamısı yaxşı pul qazanan işlərdə və yüksək vəzifələrdə otururdu. Onların ən "ağillısı" yekəxana, yekəpər bir erməni Şəki bazarında koləm, xiyan tutması satırı. Günlərin birində bir şəkili oğlan da bazara gəlib koləm, xiyan tutması satan həmin o, yekəxana, yekəpər ermənidən iki-üç metr aralıda zoğal qurusu satmışdır. O, yekəxana, yekəpər erməni düşəsi gəlib şəkili oğlanın satmaq üçün piştaxtanın üstüne qoduğu torbadan bir ovuc zoğal qurusu götürür və gedib öz yerində durub başlayır bir- bir yeməyə. Yediyi zoğal qurularının tumunu da atr şəkili oğlanın başına. O, birinci tumu şəkili oğlanın başına atan da oğlan diksinib sual dolu nəzərlərlə sırtıq-sırtıq irişən yekəxana, yekəpər erməni yaxır və onun cavabını vermək üçün oturduğu yerdən ayağa qalxanda yanındakı yaşı Azərbaycanlı kişi onun qolundan tutur və qulağına deyir ki, ay oğul, ona baş qoşma, sən ona nə isə eləsən gəlib hamımızı tutub apararlar milisə(yəni indiki polisə).

İkinçi, üçüncü tum da başına dəyəndə şəkili oğlan yenə əsəbi vəziyyətdə ayağa qalxır və yenə yanında malını satan yaşı kişi onun qolundan tutub yerinə oturdur.

Bundan sonra şəkili oğlan nə fikirləşirsə heç dönüb həmin o, yekəxana, yekəpər erməni tərəfə baxmir. Həyasiş erməni də əlindeki zoğal qurusu qurtaran kimi şəkili oğlana baxıb, iriş- irişə gəlib bir ovuc da götürüb yerinə keçir və yediyi zoğal qurusunun tumalarını yenə də şəkili oğlanın başına atır. Bu minvalla o, yekəxana, yekəpər erməni gün ərzində pulsuz- parasız 7-8 ovuc zoğal qurusu yeyir və tumunu şəkili oğlanın başına atır. Sən demə şəkili oğlan ermənin onun başına atlığı tumaları yiğirmiş. Malını satıb qurtaranda piştaxtanın altına yiğdi zoğal qurusunun başına vurulan tumalarını tərəziyə qoyur və görür ki, təxminən yarım kilogramdır. Şəkili oğlan tərəzinin qarşı tərəfindəki yarım kilogramlıq daşı götürüb vurur həmin o, yekəxana, yekəpər ermənin başına. Həmin erməni tir-tap uzanır yero. Şəkili oğlan səhərdən onu sakitləşdirən yaşı kişiyyə baxıb, ona bir göz vurub heçnə olmamış kimi bazardan çıxıb gedir. Onun yanındaki yaşı kişi şəkili oğlanın dalınca gülə-gülə baxıb öz-özünə deyir: - Ədə, bu kişi oğlan imiş, sənə ananın südü, atanın çörəyi halal olsun! Bax qanmazı belə qandı-

Şəki

Efsane Şükürova

Azərbaycan gəncliyi tarixi anlara şahidlik edir

Bu gün Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə özünün dövlət quruculuğunu və idarəciliyinin növbəti şərəflə mərhələsini yaşayır. Artıq bir aydan əldən xoşdur ki, davam edən müharibə nəinki tarixi və əzəli torpaqlarımızın azad olunması ilə nəticələnir, ölkədə xalq-iqtidár, xalq-ordu birliyini, həmrəyliyini daha da gücləndirir.

Həqiqətən də son bir ayda Azərbaycan gəncliyi, Azərbaycan xalqı tarixi anlara şahidlik etdi. Dünya döyüş tarixinə yeni mərhələ kimi yazılmış Qarabağ savaşı bəşəriyyətə xalqımızın və onun rəhbərinin simasında işgalçının başından necə vurmaq lazımlı olduğunu göstərdi.

Bəzən müharibə tarixində

5-ci nəsil, bəzən isə dronavaşlarının önə çıxdığı, üstünlük təşkil etdiyi yeni mərhələ kimi xarakterizə edilən bu azadlıq savaşımızda heç şübhəsiz ki, əsas sözü canıyla, qanıyla azad edilən torpaqlara bayraq sancan Azərbaycan əsgəri deyir... Təbii ki, yaxşı sərkərdə, yaxşı rəhbər olmasa yaxşı ordunun əsgər də formalasın! Bu mənada xalqımızın uzun illərin təcrübəsinə malik olan bir liderə-çənab Prezidentə gələnə, onun istənilən döyüş əmrinə müsələhə əsgər kimi hazır olduğunu göstərməsi müharibədəki uğurlarımızın səbəblərindən biridir. Amma yuxarıda da qeyd etdiyim kimi əsas amil uğurlu sərkərdə, güclü liderə sahib olmaqdır.

Təsadüfi deyil ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bir neçə cəbhədə lider kimi önə çıxaraq düşmənlə mübarizə aparır, 30 ildən sonra arzusunda olduğumuz zəfərlərin sıralanmasında əsas rol oynayır. Cənab Prezident yalnız Ali Baş Komandan kimi orduya birbaşa əmr və rəhbərlik etməklə döyüş meydanında deyil, paralel olaraq informasiya savaşında da çox ciddi mübarizə aparır.

Bu gün dünyamız sosiallaşma, sosial media dövrünü yaşayır. İstənilən yanlış informasiya, "fake" xəbər sənin Vətən müharibəsi kimi haqq işində, haqq davanda maneə ola bilər, uğurlarının qarşısında süni sədd çəkər. Ona görə də informasiya savaşında da döyüş meydanındaki kimi maksimum aktiv olmalı və daha uğurlu fəaliyyət göstərməlisən ki, ordunun əldə etdiyi uğurlarla paralel olaraq media arenasında da nailiyyətlər qazanıb haqq sözünü dünyaya operativ və səlist şəkildə çatdırı biləsən. Bu mənada Prezidentin son bir

ayda yorulmadan dünyanın aparıcı TV və xəbər agentliklərinə uğurlu şəkildə müsahibələr vermişə, Paşinyanla qatıldığı eyni verilişde onu sözün həqiqi mənasında susdurması biz gəncləri qururlandırmaya bilməzdi. Gənclərimiz bundan ruhlanaraq sosial mediada aktivlik göstərir, önbəhədə olan həmyaşıdlarını, ümumilikdə hərbçilərini arxa cəbhədə informasiya savaşında aktivlikləri ilə tək qoymamağa çalışırlar. Çünkü hər iki cəbhədə olan mübarizə paralel şəkildə getməlidir. Bunun ən yaxşı nümunəsini Ali Baş Komandan yaratdı! O həm orduya uğurla rəhbərlik edib güc hesabına səvədi, həm də öz intellektualı, səvəd və təcrübəsinə arxalanaraq informasiya savaşında ön plana çıxdı və bu fəaliyyətlərə də uğurla davam edir...

Azərbaycan gəncləri həqiqətən də bu tarixi günlərin, tarixi zəfərlərin, nəinki region, ümumilikdə dünya üçün müümətə əhəmiyyətə malik tarixi dəyişikliklərin bir hissəsi olmaqdan fəxr hiss keçirir. Bəlkə də dünyada elə bir nümunə yoxdur ki, Azərbaycan kimi gənc, müstəqil bir ölkə beynəlxalq hüququn, nüfuzlu təşkilatların bacarmadığı işgalçı-çox ciddi erməni problemi ilə bacardı və öz öz tarixi məsələsinə ordu hesabına həll etdi. İşğala son qoymaq üçün uğurlarının da ardını gətirməkdə davam edir.

Bütün bu uğurlarda

da şübhəsiz ki, Ali Baş Komandanın əmrində olan müzəffər ordumuzun hazırlığı olması, ən müasir hərbi avadanlıqlar, maddi texniki baza ilə təmin edilməsi mühüm rol oynayır. Hər nə qədər bu salanan mühüm amillər, düşməndən üstünlüyüümüzü bir-bəş arturan nüanslar mühüm rol oynasa da insan faktoru- Vətənini sevən, ondan ötrü hər zaman canından keçməyə hazır olan əsgər amili də mühüm rol oynayır. Sirr deyil ki, bütün sahələrdə olduğu kimi ordu quruculuğu və hazırlı döyüşən heyatın uğurlarının əldə edilməsində gənclərin məsilsiz rolü var. Ordumuzun böyük əksariyyətinin gənclərdən formalasılması təsadüfi deyil. Bu dövlət, bu xalq gənclər ordusunun qəhrəmanlıqları, döyüş meydanında göstərdiyi şücaətləri hesabına 30 ildir ki, dünya güclərinin həll edə bilədiyi bir problemin qisa zamanda həllinə şahidlik edir.

Bu gün önbəhədə kimləyində asılı olmayıaraq hər bir Azərbaycan vətəndaşına müəllim, həkim, idmançı, media nümayəndəsi və s. peşə sa-

hiblərinə ictimai və siyasi həyatda aktiv olmuş şəxslərə rast gəlmək olar.

Bu mənada

"Irəli" İctimai Birliyinin sədrinin də döyüşlər başlayan ilk günlərdə əlinə silah götürüb torpaqların azad olunmasında iştirak etməsi təqdir edilməlidir. Arxa cəbhədə çalışlardan tutmuş, önbəhədə motin addımlarla irəliləyən peşəkar ordumuza qədər bütün xalq, bütün cəmiyyətəmiz çəkici bir nöqtəyə vurur. Hami "Qarabağ Azərbaycandır" deyib uğurlu döyüşlər, torpaqların azad edilməsi üçün əlindən gələnə edir.

Həqiqətən də Ali Baş Komandanın illərlə qurub gücləndirdiyi Azərbaycan Ordusunun tarixi zəfərləri ard-arda götirməsini böyük xalq kimi qürur hissi ilə izləyirik. Bəli, biz bütün dünyaya yalnız güclü dövlət olduğumuzu deyil, genində döyüş ruhu yatan, haqqsızlığa heç vaxt susmayacaq bir böyük xalq olduğumuzu sübut etdik. Cənab Prezidentin böyük əməyi və müdrikliyi hesabına güclənmış bu ordudan zətən belə uğur və rəşadəti addımlar gözlənilməli idi. Çünkü dünyanın 50 ən güclü orduları sırasına daxil olan Azərbaycan Ordusu bircə əmri gözləyirdi ki, öz dədə-baba torpaqlarını azad etsin!

Artıq düşməndən təmizlənən torpaqlara qayıdış planları, layihələri də hazırlanır. Bu gün bir qarış torpaq belə düşmən tapdağı altında qalmayacaq və bütün xalq, cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi olan biz gənclər də buna əminik. Öz müzəffər yürüşünə davam etdiren Azərbaycan Ordusunun əsas hissəsinə təşkil edən gənclərimiz son ana qədər döyüşəcəklər və işgalçılardan tarixi torpaqlarımızdan tam şəkildə qovulmasını təmin edəcəklər. Ali Baş Komandanın dediyi kimi müzəffər ordumuz düşmənə dərs verir və öz uğurlu əməliyyatları ilə Azərbaycan xalqını sevindirir, bundan sonra da sözə ifadəsi mümkün olmayan hissələr yaşadacaq. Azərbaycan xalqı öz Prezidentinə, onun komandanlığı ilə qələbələr qazanın rəşadəti Ordusuna inanır və yaxın günlərdə üçrəngli bayrağımızın Xankendi, Şuşa və digər tarixi yaşayış məskənlərimizin üzərində dalgalanacağına əmindir. Xilaskarlıq missiyasını uğurla yerinə yetirən ordumuzu alqışlayır, düşmənin tam şəkildə kürəyinin tezliklə yero vurulmasını arzulayırıq.

Əşq Olsun Azərbaycan Ordusuna, Qarabağ Azərbaycandır!

**Musa
Ələkbərli**

İndi sən hamınınsan

*Ordumuzun Ali Baş Komandanı
cənab İlham Əliyevə*

Ali Baş Komandanım,
İndi sən hamınınsan.
Rəssam fırçasınınsan,
Şair ilhamınınsan.

Bütün dünya eşidir
İndi qalib səsini.
Adına ünvanlayır
Bəstəkar bəstəsinə.

İndi xalqın yanında
İki deyil bir sözün.
Qarabağdan başlayır
Ali sözün, pir sözün.

Adına məktub gəlir
Aranından, dağından.
Başı uca çıxırsan
Tarixin sınağından!

O məktubun hər biri
Qarabağa sevgidi.
Bu ağrı çox uzandı,
Bu döyük çox ləngidi!

Otuz il sən çalışıb
Qalib ordu yetirdin.
Yağlıların işini
Otuz günə bitirdin!

Yenilməz güc sahibi,
Məğrur bir sərkərdəsen.
Ən uca məqamdasan,
Ən möhtəşəm yerdəsen!

Sənin Qarabağ sevgin,
Sənin Vətən isteyin.
Vurğusuna dönübüdür
Yurdunda hər ürəyin!

Xalqın bir yumruq kimi
Canı-dildən birləşib.
Yerişi vüqarlanıb,
Addımı mətinlisib!

Vətənimdə hər kəsin
Sənə dikilib gözü.
Səndən gözləyir ancaq
Açıq sözü, şax sözü.

Bu torpaq başdan-başa
Qələbə soraqlıdı.
Bu gün sözün-söhbətin
Hər kəsə maraqlıdı!

İndi sən hamınınsan,
İndi hamı sənində.
Sarsılmaz birliyimiz
Bu şanlı Vətənində!

Gəncə yarasına Şuşa dərmandı

Bu gecə od tutdu Gəncə torpağı,
Cavad xan ruhuyla hərəsan oldu.
Dəhşətə, vəhşətə qol qoydu yağı,
Yuxuda can verən neçə can oldu.

Mülki əhaliyə tuşlandı zerbə,
Mülkü viran oldu neçə soydaşın.
Dam, divar qoymadı saçılıan qəlpə,
Külü göydə üçdü torpağı, daşın.

Yermi var, yurdmu var çıxıb gedələr,
Nifratdə boğular mənfur varlığı.
Döyük meydanında məglub gedələr
"Qələbə" saydlalar bu barbarlığı.

Xocalı yarası açılan xalqın,
Qəlbində bir saysız ağrı-acı var.
Qəzəbi tufantək saçılıan xalqın
Köklü intiqama ehtiyacı var!

Nizami qəbrinə tuşlandı zerbə,
Kor dünya bu səsdən indi kar oldu.
Xalqımın səbrinə tuşlandı zerbə
Günahsız qanlara səbəbkar oldu!

Dinc xalqa yönəlib raket hədəsi,
Bu hədə hər kəsi ayıltmalıdır.
Təcili bu yurdun Laçın zirvəsi,
Şuşa ucalığı qayıtmalıdır!

Ağzına su alıb BMT, ATƏT,
Qırılan bizlərik, tərpənmir tükü.
Şərin başlatdığı böhtan, ya qeybat
Çətin ki, haqq yoldan sapdırə türkü!

Hələ neçə qanlı döyük var öndə,
Sonadək vuruşmaq şanlı fərmandı.
Gəncə yarasına bu ağır gündə
Yurdun şah vüqarı Şuşa dərmandı!
Kəlbəcər Laçınla qoşa dərmandı!!!

Zəfər ünvanlı şəhidim...

Öyünc, qürur yerimizdi,
Sənin tökülen qanın.
Torpağımı xilas etdi
Torpağa dönen canın.
Namusu, şərefisən
Bu gün Azərbaycanın.
Şəhidim, şanlı şəhidim,
Zəfər ünvanlı şəhidim!

Sən zülməti qova-qova
Dan yeritək söküldün.
Ölü yurda nəfəs verib
Bayraqına büküldün.
Otuz ilin yarasını
Sağaldın otuz günü.
Sadıq oldun bu vətənin
Hər əmrinə, hökmünə.
Qarabağın qara bəxti
Şükür çıxır ağ günü.
Şəhidim, şanlı şəhidim,
Zəfər ünvanlı şəhidim.

Keçdin cavan həyatından
Həyat verdin yurduna.
Qələbəni qanla yazdırın,
Ənam etdin orduna.
"Hücum" deyib qanadlandın,
Öndə oldun həmişə.
Qorxu-hürkү bilmədiyin
Gündə oldun həmişə.
Qartal kimi qanadlanıb
Kəsdir yağı üstünü.
Qoy pir deyib qucaqlayıb
Heykəlini, büstünü!
Şəhidim, şanlı şəhidim,
Zəfər ünvanlı şəhidim.

Dilimizdə ən yaralı
Bayatisan, ağışan.
Anaların göz yaşısan,
Sinələrin dağışan.
Ayın bulud örtüyüşən,
Günün qürub çağışan.
O müqəddəs pak ruhunla
Qovuşmusan Allaha.
Vətənini çıxartmışan
Bir işıqlı sabaha.
Şəhidim, şanlı şəhidim,
Zəfər ünvanlı şəhidim.

Bu torpağın yarasına
Sarğı olub bədənin.
Sən ən uca məqamısan,
And yerisən Vətənin.
Hüzurunda baş əyirəm,
Diz çökürəm mən sənin.
Bütöv əsər yazmalıyq
Yarmıçq ömrün haqda.
Ruhun Tanrı qucağında,

Nəşin qara torpaqda.
Torpaq qədər əbədisən
Şəhidim, şanlı şəhidim.
Yurdun paklıq məbədisən
Zəfər ünvanlı şəhidim!!!

Bayraqlaşan Azərbaycan

İlahimə qanad verir,
Yurdumun bayraq sevgisi.
Bu sevgiye həyat verir,
Ordumun torpaq sevgisi.

Yerin-göyün tələbiylə,
Dindi Koroğlu təbile.
Cilovlanmış qəzəbiylə
Aşib-daşan Azərbaycan!

Otuz il yol qət elədi,
Sülh naminə cəhd elədi.
Sonda zirvə fəth elədi
Dağlar aşan Azərbaycan.

Yağı solunda, sağında,
Ərdi namərd qabağında.
Döyükür öz torpağında
Haqqı nişan Azərbaycan.

Heyfin qara şərdə qalmaz,
Bir qalmışdı, bir də qalmaz.
Heç bir zaman yerdə qalmaz
Günahsız qan, Azərbaycan!

Göstər qılınc kəsərini,
Yarat yeni "əsər"ini.
Ey şərefli zəfərini
Sülhə qoşan Azərbaycan!

Al heyfini, düşməndən al,
Qaniçənə qələbə çal!
Oba-oba, mahal-mahal
Bayraqlaşan Azərbaycan!

Var gücünü elə cəmlə,
Zəfər yazısın qoy son həmələ.
Yenilməzsən Türkiyənlə
Qoşalaşan Azərbaycan!

Yarat zəfər ehtişamı,
İlhamlandır sən İlhamı!
Bir ağızdan desin hamı:
Canımsan can, Azərbaycan!
Qoy dünyaya örnek olsun
Bu şərəf-şan, Azərbaycan!!!

Eyni tərəziyə qoyurlar bizi

Mən də döyükürəm, sən də, məlumdu,
Ölüb itənlərin biliinmir sayı.
Mən atan silahlar - mənim pulumdu,
Sən atan silahlar pulsuz, havayı...

İndi sən onları atıb qaçırsan,
Döyük meydanında tükənib tabın.
Sivil insanlara atəş açırsan,
Bir gün sorulacaq bunun hesabı!

İşgalçi işğala məruz qalanla,
İndi bir tutulur, mən necə dözüm?!
Sənin uydurduğun saysız yalanla
Yenilir, danılır haqqım, haqq sözüm!

Eyni tərəziyə qoyurlar bizi,
Bir gözü əyilən tərəzidir bu.
Günah pərsəngindən qızarmır üzü,
Zamanın əxlaqsız qərəzidir bu!

Biz geri aldıqca doğma torpağı,
"intiqam" hissiliyə kükərəyir qanın.
"Dənizdən dənizə" yurd gəzən yağı,
Səbri dəniz deyil Azərbaycan!!!

Baş vursaq tarixə, dönsək keçmişə,
Üstünü toz basmış sənədlər qalır.
Dünya birtərəfli baxdıqca işə
İnsanlış şərefi enir, alçalar!

Sayı yox sinəmə çəkdiyin dağın,
Yalan "soyqırım" a bir son ver, axır...
Xocalı yaramda yanın ocağın
Tüstüsü hələ də başımdan çıxır.

Eyni tərəziyə qoyurlar bizi,
Bir gözü əyilən tərəzidir bu!
Qanlı terrorundan qızarmır üzü,
Sağalmaz erməni mərəzidir bu!

Pərsəngi yerine qoymasa dünya
Bu dava heç zaman sovuşan deyil.
Bizim fərqimizi duymasa dünya
Haqqı, ədaletə qovuşan deyil!

Döyük Qarabağdadi

Mərmi yağıdırırsan hər gün başıma
Namərd, doy gələsi mərdim var sənə.
Sülh dedim yeddi şərt qoysun qarşımı,
İndi birçə dənə şətim var sənə!

Rədd ol Vətənimdən, çəkil yurdumdan,
Daha izin-tozun burda qalması.
Zorla öz "pay"ını alma orдумdan,
Açma qapısını kədərin, yasin.

Şərəfi tapdayıb, namusu yeyib
Dünyaya bu qədər ara vurmusan.
Timsah göz yaşınla "soyqırım" deyib
Mənə Xocalıtək yara vurmusan!

Bir gün "yox" deyəcək, dünya sənə "yox"
Sağalar bu yara, səngiyər bu dərd.
Sən bu zərbələrlə tekə mənə yox,
Bütün insanlığa yağısan, namərd!

Cəbhədən qaçırsan, aranda, dağda,
Bütün sərhədboyu cəbhə açırsan.
Döyükü uduzub sən Qarabağda,
Gəncəyə, Tərətə ölüm saçırsan!

Cavab alacaqsan bu barbarlığa,
Atdiğın bu daşlar özünə dəyir.
Tanrı xainliyə, gözüdarlığa
Torlaşan göz verir işiq verməyir.

Cöküb yaddaşına qan qaranlığı,
İlahi işıqdan məhrum olmusan.
Qaç get, çıxış yolu san qaranlığı,
İndi bu qaçışa məhkum olmusan!

Əyişib zamanla, döyüküb haqla,
Bir alçaq, şərəfsiz "tarix" yazırısan.
Dinc kəndi, şəhəri bombalamaqla
Qəbrini daha da dərin qazırsan.

Qələbə gözləyir xalqın haçandı,
Bu sözə köklənib doğması, yadi.
Yaxşı bil "Qarabağ Azərbaycan!"
Son, qəti döyük də Qarabağdadi!

Torpaq sevinci

*Qələm dostum Yasif Nəsirinin doğma
kəndi Kavdar işğaldan azad olunub*

Sozalan gözlərə işiq getirdi
Hədəfi düz seçenek çaxmaq sevinci.
Vətən, doğurdanmı qismətdi bize
Sənə bütövlükdə baxmaq sevinci?!

Qələbə! - qəlbərin gerilən simi,
Ordumuz axır ki, qırdı tilsimli.
Gəldi şairlərin pərvane kimi
Özünü odlara yaxmaq sevinci.

Şad xəber qaldırıdı göyün qatına,
Nələri bəxş etdi gör həyatına?!
Minib arzuların köhlən atına
Birbaş Cəbrayla çapmaq sevinci.

Qurbanlar vermişik peşinə torpağın,
Verməz əvezini heç nə torpağın!
İlahi, nə xoşdur təşnə torpağın
Bulaqtək canına hopmaq sevinci!

Doğma yurd çağırır, ayrı çağrı yox,
Gördünmü işğalın, qəsbini axır yox?!
Vətən ağrısından ağır ağır yox
Çatdı bu ağrından qopmaq sevinci.

Könül intizarda, ürək təlaşda...
Nə qədər fikirlər dolanır başda.
Şükür, qismət oldu siz bu yaşda
Ən ağır itkini tapmaq sevinci!

Fidan Abdurrahmanova
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

BİR ƏSRİN YADDASINDA DANIŞAN BAKI

Azərbaycan radiosu 1926-ci ilin həzin bir payız səhərində noyabr ayının 6-da bir saatlıq efirlə Bakının mərkəzi küçələrində "Danişan-Baki" adı ilə ilk dəfə hər kəsə səslənmişdi. Dilinin bütün qanunauyğunluqlarını iyi mi dörd saat ehtiva edən Azərbaycan radiosu ötən əsrin əvvəllərindən bu günə qədər hər bir ailənin sevimli qonağıdır. Gündün istənilən zaman dili-mində tariximizin bütün dövrlərini yaşıdan bu radio tarixilik və müasirlik dalğasında mənəvi dəyərlərimizi qoruyan ənənələri yaşatmaqdə davam edən yeganə radiodur!

Azərbaycanın ucqar kənd və rayonlarında ilk dəfə 1933-cü ildə, Qafqazda, Qara dənizin şərq sahilərində isə 1936-ci ildə eşidilmişdir. 1941-ci ildə II Dünya mühəribəsinin başlandığı ilk gecədən Azərbaycan radiosunun işçiləri zırzəmidən səslərini və sözlərini silaha çevirərək - mikrafonla faşizmlə qarşı mübarizə aparmışlar.

Lakin, acı təəssüflə deyə bilərik ki, müstəqilliyimizi qazandığımız ilk günlərdən erməni faşizminin qurbanı olan - Şuşa, Laçın, Kəlbəcər, Xankəndi, Füzuli, Ağdam, Qubadlı, Cəbrayıllı və Zəngilanın işgal tarixlərini də söyləmək məcburiyyətində qaldı Azərbaycan radiosu...

Vətənin haqsızlıqlara uğradığı zamanlarda "Haqq incələr, üzülməz" deyib yola davam edən Azərbaycan radiosu xalqının bu gününün və sabahının taleyinə böyük ümidi bəsləyərək, dinləyicilərini daima ruh-dan düşməməyə və ilahi ədalət inanaraq, döyüş meydaniına çağırırdı.

Bu illər ərzində Azərbaycan radiosu hər gün Qara-bağaya yaxşı bələd olmuş ziyanlılarını, tədqiqatçılarını, qazılərimizi və şəhid ailələrini verilişlərə dəvət edərək, acılı-şirinli xatırələrini, tarixi həqiqətləri və abidələrimizi bütün Azərbaycanla birlikdə yenidən xatırlayırdılar.

Vətən imandandır! - deyərək, vicdanla xidmət edən Azərbaycan radiosu müsəlləh əsgər kimi mübariz, düşündürəcü vətənpərvər verilişləri ilə nə Vətənin tarixini araşdırın alım tədqiqatçısını, nə də vətənin keşiyində duran əsgərini unudur. Digər radiolardan fərqli olaraq, gün ərzində torpağımızın hər bir qarışının etimologiyasını, tarixini, coğrafiyasını, araşdıraraq, dinləyicilərinin ixtiyarına verir. İşgal olunmuş torpaqlarımızın ərazi bütövlüyündən, milli mənəvi sərvətlərindən, düşmən tərəfindən dağdırılmış mahv edilərək, tarixdən silmək istədikləri abidələrindən söz açan "Yaddaş səhifələri" yaddaşları qoruyur. "Qum saatı" isə çox vaxt üç nöqtə ilə bitir. Burada sonsuzluqdan, öz sənətləri ilə həyatda iz qoymuş, məktəb yaratmış insanların taleyüklü və eyni zamanda ümidiolu həyatları xatırlanır ki, bizi də xatırlasınlar... "Açıq-ashkar", "Xudafərin", "Sözün düzü", "Baxış bucağı", "Dünya", "Pillə", "Yol", "Yuva", "Vaxt" kimi verilişləri isə vətənpərlik ruhunda hazırlanmış tarixin sözdür.

Vətən mühəribəsi günlərində xüsusiət oktyabr ayında Azərbaycanda baş verən Gəncə, Bərdə hadisələrində dinc əhaliyə qarşı işlədilməsi beynəlxalq müstəvidə qadağan olunmuş raket və bombaların nəticəsində erməni terrorçularının intərətdiyi qətləyimləri radio ilə bütün dünyaya yaydı Azərbaycan radiosu!

Vətən mühəribəsi başlandığı ilk gündənmənəvi dünayımızın səs xəzinəsi olan Azərbaycan Radiosu xalqına sədaqətlə xidmət etməkdədir. Bu gün Azərbaycan radiodəlgələrində işgal olunmuş torpaqlarımızın ürəkağrısı ilə ildönümürləri deyil, işğaldan azad olunan rayonların, kəndlərin adları böyük qürur və fərəh hissi ilə səsləndirilir.

İnsan - dəyərləri mühafizəkarcasına qoruyan sadıq bir həmdəmə həmisi ehdiyac duyur. Düşünürəm ki, Azərbaycan radiosu yaşından və sənətinən asılı olmayaraq hər bir azərbaycanının sədaqətli keşmiş, boyuk ümidi dələrindən xəbər verən gələcəyidir. Azərbaycan xalqı yaşıdlıqca, Azərbaycan Radiosu da xalqını yaşıdan tarixi hadisələri və adət ənənələri hifz edən səlist dil - nitq mədəniyyəti ilə var olacaqdır.

Bu radionun dinləyiciləri Vətənin taleyinə əsla laqeyd qala bilməz!

Bəhram
Fərmanzadə

Vətən

Arada ayrıraq, iki yüz ildi,
Qardaşın-qardaşdan əli üzüldü.
Hicran göz yaşına dönüb süzüldü,
İradə, mətanət dözümsən, Vətən!

Sərhəd möftülindən tikandı yaxan
Sinəmdə qırılıb Arazsan axan.
Bu taydan o taya həsrətlə baxan,
Vüsələn gözləyən gözümsən, Vətən!

Ömür tək əriyən yolumda şamsan,
Muraza can atan arzusan, kamsan,
Nağılli gecəsən, qərib axşamsan,
Mən sənin, sən mənim özümsən, Vətən!

Türk övladının şərqisi

Dərd içimdə burum-burum eşildi,
Sinəm yandı, bağım başı deşildi.
Torpağına qan töküür beş ildi,
Silahını yerə qoyma ayıq ol

Düşmənimiz hiyləgərdi, yaşıdı,
Şuşa, Laçın sinəmizin dağdı
Qalx ayağa indi qeyrət çəgidi,
Silahını yerə qoyma ayıq ol

Vətənimin bar-bəhrəli düzü var,
Torpağında xain, iblis gözü var.
Erməninin min sıfəti, üzü var,
Türk övladı döyüşlərdə sayıq ol!

Qara geydim qara Yanvar gündündə,
Ərşə çatdı qardaş səsin, ünündə,
Borcumuz çox hələ Vətən önündə,
Türk övladı döyüşlərdə sayıq ol!

Mahmud
QACAR

QƏLƏMİNƏ SIĞINIB

İstedadlı qələm sahibi Faiq Qismətəoglunu yaxın vaxtlarda layiq görüldüyü "Əməkdar jurnalı" fəxri adı münasibətiylə təbrik edərkən keçirdiyim duygular

... Qəmli Arazi üçün,
Açıdıqı yazı üçün...
Haqqın bərpası üçün
Qələminə siğinib.

Vətənün candan keçən
Cingizlər yoluñ seçən,
Ustad əldən su içən
Qələminə siğinib.

Can üçün can haraylı,
Düyün açan haraylı -
Şuşa, Laçın haraylı
Qələminə siğinib.

Dəryalarda üzən tənha gəmi var,
Bu dünyanın həm sevinci, qəmi var,
Türkdən başqa türkün özgər kimi var,
Silahını yerə qoyma ayıq ol
Türk övladı döyüşlərdə sayıq ol!

Türk övladı küncc bucağı qıslıması,
Türk əsgəri ayagından asılmaz,
Türk Ordusu zəfər çalar, basılmaz,
Silahını yerə qoyma ayıq ol
Türk övladı döyüşlərdə sayıq ol!

Azərbaycan əsgəri!

Göstəribdi qeyrətin
Yollar keçibdir çətin,
Olub mübariz, mətin,
Dayağıdı millətin.
Azərbaycan əsgəri!

El yolunda qanımı
Axıdar Həzər kimi.
Qurban verər canını
Poladın özü kimi
Azərbaycan əsgəri!

Qələbəyə qayıdar
Hər döyüşdən, səfərdən,
Hörər şöhrət çələngi
Hər uğurlu zəfərdən
Azərbaycan əsgəri!

Uludan olub ulu,
Zəfər qələbə yolu.
Hər günü hünər dolu.
Döyüsdə qoş Koroğlu
Azərbaycan əsgəri!

Qələbə himnini Şuşada çalıdır

Vətənin bir qarış
Torpağı payşa,
Çadırda yatanlar,
Ciyər-paramdı.
Şənin yaşıdırın

"Örgünəş"ə ucalan,
Şimşək kimi saçılan;
Bəhmənlidən güc alan
Qələminə siğinib.

Sinə gərib çətinə,
Sözü bütöv mətinə -
"Ədalət" qəzətinə,
Qələminə siğinib.

Köksündə oda layiq,
Fəxr edən Ata - layiq...
Aldığı ada layiq
Qələminə siğinib.

Sirrin açar-güvənən,
Öpüb qucar-güvənən;
Mahmud Qacar güvənən
Qələminə siğinib.

İRƏLİ!

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda
apardığımız indiki Böyük Vətən müharibəsində, Qarabağ uğrunda döyüşlərdə əfsanəvi hünəriylə dönyanı mat qoyaraq yeni tarix yazan qüdrətli Milli Ordumuzun igid zabit və əsgərlərinə

Müqəddəs əmanət-torpaq naminə,
Qoxladığın çiçək, yarpaq naminə;
Bu bayraq, bu şorəf, bu haqq naminə
Göydədir ananın odur bir əli --
Irəli, gözünə dönmə, irəli!

Büllur saraya,
Udduğun hava da
sənə haramdı.

Təpər ürşyində,
Qüvvət qolunda,
Sönmüş ocaq üçün
Kötük tək yartı.
Bu torpaq uğrunda,
Vətən yolunda
Gedən döyüşlərdə
Silaha sarıl.

Bu torpaq uğrunda
Canından keçən,
Dayan sırasında
Mübarizlərin.
Öpüb bayraqımı,
Öpüb and içən
Qoru Şəhidlərin
Ayaq izlərin.

Qartal tək qanad çal,
Zirvə başında.
Vətənin üç rəngli
Bayraqın qaldır
Saxla əmanət tək
Qan yaddaşında,
Qələbə himnini
Şuşada çalırdı!

Cıxacaq ağ günə Azərbaycanım!

Qoyduğu bünövrə, hər təməliylə,
Xeyirxah işiyələ, düz əməliylə,
Şeytan fitnəsiyələ, düşmən əliyələ,
Düşməsin düyüñə Azərbaycanım!

Millətim çatdıqca arzuya, kama,
Könül Pərvənətək alışar şama.
Rəssam vəcdə gələr, şair İlhamı
Haqqı var öyüñə Azərbaycanım!

Qaytarıb yurduna, elin, obasın,
Dərib Kəlbəcərdən çiçək topasın,
Qələbə günündə bayram libasın,
Şuşada geyinə Azərbaycanım!

Şoran torpaqlarda bağlar salacaq,
Millətim qələbə, zəfər çalacaq,
Baxıb İlhamına ilham alacaq,
Cıxacaq ağ günə Azərbaycanım!

Yolunu hər əsir, girov gözləyir,
Ərgünəş, Dəlidəq, Murov gözləyir;
Qanı sənən halal bir "ov" gözləyir
Üzü sərt qayaya, daşa dirəli -
Irəli, gözünə dönmə, irəli!

Yağıya əlinin suyunu göstər,
Qazdıqı o dərin quyunu göstər;
Ata-babasının "toyunu" göstər
Əllərin yeni bir Cavansır əli -
Irəli, gözünə dönmə, irəli!

Döyüşlərdə cəngavər tək boy at sən,
Haqq səsinə yeri-göyü oyat sən;
Üräyini silahına ovut sən
İncik bağça-bağlı, küskün dərəli -
Irəli, gözünə dönmə, irəli!

Daim ürəyində yurd köyü olsun,
Gözlərin səngərdə qurd gözü olsun;
Köməyin Tanrıının qoy özü olsun
Qeyrətlə, silahla dördü çarəli -
Irəli, gözünə dönmə, irəli!

Qədəmin kövrəltsin Şuşa qalasın,
Qələbə tonqalın qoşa qalasın!
Hünərin görüb qurdun ulasın
Çoxdan gözləyirik dəli nərəni -
Irəli, gözünə dönmə, irəli!

Aslanım, ruh cana qoşulan andır,
Qarabağ anamız Azərbaycanı!
Ona kəc baxanı kül elə, yandır
Əmr edir O adı, amalı Ali -
Irəli, gözünə dönmə, irəli!

Elsən Rüstəmov: "Ermənilər hiyləgərdirlər"

"Xalqımızın ruh yüksəkliyi nə qədərdir, mənim də ruh yüksəkliyim bir o qədərdir. Bu cəsarət simvoludur, bu özümüzə inamdır, ləyaqəti müdafiə deməkdir. Bütün bu keyfiyyətlərə görə bu mühəribə lazımdır. İşğal olunmuş torpaqlarımız bu mühəribədən sonra Allahın izni ilə bizim olacaq. İnanıram ki, biz qələbə çalacağıq. Bir insan kimi, qələbəni gözləyirəm. Təbii ki, şəhidlərimiz olur. Allah onlara rəhmət eləsin."

Bax biz hazırda telefonla rahat danışırıq. Siz açıqlama alırsınız, mən açıqlama verirəm mühəribə ilə bağlı. Bizim buradakı rahatlığımız cəhədeki ığidlərimizə görədir. Mühəribənin əsas qəhrəmanları oradadır,

bizim üçün vuruşurlar, gələcək nəsil üçün vuruşurlar ki, bu mühəribə onların vaxtına qalmışın. Həmin ığidlər canlarından belə keçirlər. Onlar əsl qəhrəmanlardır.

Küçədə əsgər görəndə sanki doğmamı görürem. İstəyirəm, ona yaxınlaşım, istəyirəm, deymək ki, necə kömək edə bilərəm? Bu təkcə məndə olan hiss deyil, Azərbaycan xalqında bu hissələr var. Görürük, hərə bir yolla əsgərlərimizə kömək etmek istəyir. Xalqımızda böyük ruh yüksəkliyi var".

Bu sözləri Adalet.az saytına açıqlamasında Əməkdar artist Elşən Rüstəmov deyib:

Erməni vandalizmi barəsində biz həm oxumuşuq, həm də ki, gözlərimizlə görmüşük. Er-

məni xalqının düşüncəsi yoxdur.

Əger düşüncəsi olsa, heç döyüşməz, mühəribəni dayandırıvə itkilər verməz. Mən bu mühəribədə erməni millətinin ağılsız olmasının bir dəha şahidi oldum. Bunu da əlavə edim, ermənilər çox hiyləgərdirlər. Çox namərd insanlardır. Təəssüflər olsun ki, onlara qonşuyuq. Təəssüflər ol-

sun ki, qonşumuz namərd qonşudur, hiyləgər qonşudur, xisətsiz qonşudur. İnşaAllah mühəribə bitəcək, qələbə də qazanacaqıq.

Ermənilər çox yalançı millətdir. Həm düşüncələrinə, həm hərəketlərinə, həm münasibətlərinə baxanda adam söz belə tapa bilmir ki, onlara nəsə desin. Belə ləyaqətsiz xalqımlar,toplumlu olar?

Bu gün Azərbaycan oğulları tarix yazar. Allah onların yar ve yardımçı olsun. Əsgərlərimiz sağ-salamat valideynlərinin yanına qayıtsın. Heç bir atanın, heç bir ananın gözü yolda qalmassis. Allah Xalqımızı, Ordumuza, Ali Baş Komandanımızı qorusun".

Rövşən Tahir

İlahə Fəda: «Laçın qəlbimin yaralı bir yeridir»

"90-ci illərlə bağlı onu xatırlayıram ki, neçə-neçə igidərimiz şəhid oldu. Elə bizim kəndimiz 12 şəhid verdi. Həmin illərdə doğma dayimoğlu şəhid oldu. 2 sinif yoldaşım o vaxt itkin düşdü ki, hələ də onlardan xəbər yoxdur. 30 ildir ki, şəhidlərin qanları yerde qalmışdı, amma indi onların qisası alınır".

Bu sözləri Adalet.az saytına açıqlamasında müğənni İlahə Fəda söyləyib:

"Keçmiş yada salmaq mənim üçün ağırdır. Laçının işğal altında olduğunu düşünəndə kövəlirəm. Vətən həsrəti başqa həsrətlər kimi deyil. Bir insan əzizini itirə, onunla barışar, amma Vətən həsrəti ilə barışmaq olmur. Bu tamam başqa bir yanğıdır. İnsanın yaşıının üstüne yaş gəldikcə bu daha da artır. Laçın qəlbimin yaralı bir yeridir. O yara ki, hələ də sağlamayıb. İnşaAllah ki, tezliklə Ordumuz Laçını da azad edəcək ve mənim yaram sağlamacaq.

Biz insanlar əlimizdən ne gəlirsə, əsirgəməmeliyik. Bunu deməyəcəkdim, amma duyğulandım deyə söyləyim. Bu mühəribədə əmimoğlu çox ağır yaralandı, onu rayonların birində xəstəxanaya yerləşdirildi. Mənim ürəyim partlayırdı, cünki rayona da getmək olmur. Həmin rayonda dostuma zəng etdim, onun otağına çiçəklərə bəzətdirdi. Bilirsiniz, necə? Belə şeylər etmək lazımdır.

Hamımız Ordumuzun yanındayıq, Ali Baş Komandanın ətrafında six möhkəmlənmişik. Bu mühəribə bizi daha da birləşdirdi.

Allah Ordumuzu qorusun, Ali Baş Komandanımızı qorusun. Düzdür, şəhidlərimiz də olur. Allah onlara rəhmət eləsin. Mən şəhid analarının qarşısında baş ayıram. Torpaq su ilə qarışanda palçıq olur, amma qanla qarışanda Vətən olur. Qarabağda torpağa qanımız qarışlığı üçün deyirik ki, Qarabağ Vətəndir, Qarabağ Azərbaycandır".

Rövşən

Tolik: "Ruhi əsgərlərin dəsmallarına qədər aldı"

"Hər şey pulla ölçülür. İstəmirəm, dostlarımdan danışım, deyəcəklər, tərifləyir. Yazırlar ki, Ruhi niyə kömək eləmir? Gördünüz, 60 əsgərimizin gündəlik çim-məsini təmin edəcək hammam düzətdirdi. Səbr edin. Ruhi əsgərlərin şampununa, dəsmallarına qədər aldı. 50 kilo, 100 kilo çərəz apardı. Ruhi nələr etmədi ki?

Müğənnilərə heç nə demirəm daha. Onları Allahın ixtiyarına vermişəm. Özləri bilsin, Allahları bilsin. Olan kömək edir, olmayan etmir. Bu gün çox sevinərəm ki, bir müğənnimiz otursun evdə, video çəksin ki, mən öz əllərimlə 200 paxlava, qoşal bişirib əsgərlərə göndərəcəm. Nəcə sevinərəm?! Daha gedib dükəndə almasınlar.

deyib: "Vallah, sən desən ki, üzüyüm satiram 100 manata və bu pula əsgərlərimizə şəkərbura, paxlava bişirib göndərəm, səni xalqım öpüb gözünün üstünə qoyar. Təbii ki, səmimi etsən bunu. 500 manatlıq qoşal, şəkərbura bişirən, bunu ürəkdən etsən, xalq səni sevər.

Daha reklamla yox, götür qızılı, get video çək ki, mən bu qızılı əsgərlər üçün satiram. Yox, qəşəng alınmadı, prodüsserdə başqa-başa rakurslardan çəksin, belə demirəm. Müğənnisən, mən səni gözəl anlayıram, amma sənə ideya verirəm.

Çağır dostlarını evində şirniyyatlar bişir. Arvadınızı da hamınız, eliyə bilirsiniz. Şəkərburaların üstünlərə Qarabağ, Laçın, Şuşa, Kəlbəcər yazın, deyin ki,

əsgərlər üçün etmişik. Buna görə camaat sizə çox sağıl deyəcək. Bunu eləyin, videosunu mənə göndərin, mən paylaşım. Görün nə gözəl ideyadır. Şəkərbuların üstüne əsgər adları yazın, bişirib göndərin onlara. Əsgərlərdə adlarını axtarınsılar, sevinsinlər. Bu ideyalar məndən gəlir sizə. Edin bunu, xalqın sevgisini qazanın. Bunu etsəniz, əsgərlər necə sevinərlər?! Nolar ki, əsgərlərimiz üçün isti çörəklər bişirib göndərəsiniz. Lazım deyil ki, onlara geyim göndərəsiniz. Əsgərlər üçün bir ana əlləri ilə bişən şirniyyat dünya olar. Axı bunu ki, bacarırsınız. Niyə etmirsiniz axı? İnanın ki, bu əsgərlərimizə necə xoş olacaq".

Rövşən Tahir

«Üfürəndə yixılardan danışın...»

"Davamlı olaraq bizim haqqımızda danışırsız. Niyə ancaq biz?"

Qolaz xəbər verir ki, bu sözləri "Tottenham"ın baş məşqçisi Joze Mourinyo komandanın hücumusuna Harri Keyni simulyasiyaya görə tənqid edənlərə cavabında deyib.

Portuqaliyalı mütəxəssis "Mirror" a açıqlaması-

da İngiltərə millisinin üzvünü müdafiə edib, bildirib ki, ona qarşı haqsız fikirlər səsləndirilir: "Brayton"la oyunda Harri Keyni topu saxladı, Adam Lallana ona kobud şəkildə müdaxilə etdi.

Neyə görə Keyn "ağillıca" özünü yere atdı deyir-siz? Düzdür, Keyn ağillıdır, amma ona edilən cəri-

mə idi. Mən cərimə meydancasından kənardə olduğunu düşünürdüm, ancaq hakimlər VAR-a baxıb, penaltı təyin etdi. İynəleyici sözlərə niyə Keyni təzyiq altında saxlayırsınız?

"Liverpul"dan, "Manchester Siti"dən danışın! Premier Liqa oyunlarında penaltı qazanmaq üçün özünü "ağillıca" yerə atlardan danışın, üfürəndə yerə yixılardan danışın, Keyndən danışmayın".

Avropa Liqasının qrup mərhələsinin 3-cü turunda "Milan"la sefər oyununda (3:0) het-trik edən "Lill"in futbolçusu Yusuf Yaziçi turnirin tarixinə düşüb.

Qol.az xəbər verir ki, "San-Siro"da rəqib qapısından 3 top keçirən türkəyeli yarımmüdafiaçı Avropa Liqasında bir mövsümde iki sefər oyununda het-trik edən ilk futbolçu olub. Türkiye millisinin üzvü qrup mərhələsinin 1-ci turunda "Sparta" (Çexiya) ilə görüşdə də (4:1) het-trik etmişdi.

Qeyd edək ki, 2019-cu ildən "Lill" də çıxış edən hückməməyilli yarımmüdafiaçı bu mövsüm ümumiyyətdə 11 oyuna 7 qol vurub.

Samux rayon Bağmanlar kənd sakini İmanov Nəsir Həsən oğlunun adına verilmiş JN-0051 kod: 50702038 sayılı torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair Dövlət Aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil Abbas

Baş redaktor:

İradə Tunçay

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində
yığılıb sehfələnmiş və "Son dakika" MMC
Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müelliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h/h

Müxbir hesab: 0137010001994

S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2xhesab N:

38070019411100451111 VOEN: 1300456161

İndeks: 0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ-1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhalle,
"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-ci mərtəbə.

Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru

adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 2000

Sifariş: 25

Çapa imzalanmışdır:
06.11.2020

16 ƏDALƏT •

7 noyabr 2020-ci il